

verschijnt maandelijks

jaargang 64

april 1962 - 4

maandschrift voor

bijenteelt

orgaan van de vereniging tot bevordering der bijenteelt in nederland

BOEKBESPREKING

BOER MET BYE

door A. F. May, Uitg. Haum,
Kaapstad/Pretoria

Nut van die Heuningby

Die Unie se vrugtebedryf het in 1957 meer as £ 9,000,000 vir ons land ingebring. Sonder die aandeel van die heuningby sou dit slegs £ 3,000,000 geweest het — 'n verskil van £ 6,000,000. Volgens beampptes van die Sagtevrugteraad sal die appel- en peerproduksie meer as verdubbel binne die volgende tien jaar. Vir elke 200 appel- of peerbome is daar sowat drie sterk swerms bye nodig vir kruisbestuwing. En dit slegs vir die vrugtebedryf. Wat van groente? Bye speel 'n ewe belangrike rol in die bestuwing van ons vernaamste groentesoorte soos boontjies, ertjies, pampoen ens.

Het ons genoeg bye vir die toekoms? Byeteelt in ons land het nie tred gehou met die ontwikkeling van ons landboubedryf nie. As gevolg van hierdie agterstand gaan jaarliks sowat £ 2,000,000 verlore. Sedert die daeraad van die skepping is die plantewêreld hoofsaaklik afhanklik van bye — die heuningby in die besonder. Dit maak die heuningby een van ons oudste bekende insekte. In die landbou en veral in die vrugtebedryf speel die by 'n uiters belangrike rol t.o.v. bestuwing. En haar vergoeding is klein, want vrugtebloeiels bevat maar min nektar.

Neen, imker, dit is geen Nederlands van een analfabeet, maar de eerste bladzijde van een bijenboek, verschenen in Zuid-Afrika. Het is een

zeer fraai uitgegeven werkje, met de bedoeling de mensen er toe te brengen meer aan de bijenteelt te doen. In volgende hoofdstukken geeft de schr. het voor ons welbekende relaas van het leven der bijen, het imkeren in kasten en het oogsten van honing en was. Tenslotte wijdt schr. een uitgebreid hoofdstuk aan „Byesiektes en -plae”. Een van de „plae”, waar wij geen last van hebben, zijn de mieren, i.h.b. die klein miertjie (*Iridomyrmex humilis*), waardoor skryver, toe hy nog 'n seun van agtien was, meer as 160 swerms in ses jaar verloor. (volgens de beschrijving gedragen ze zich als onze bijenluis, maar ze bijten ook de larven dood). Dan is er nog die Tachinid-parasiet (*Rondaniooestrus apivorus* Vill.), 'n vlieg so groot soos die huisvlieg, en is nog in geen ander deel van de wêreld beskryf as 'n byeplaag nie. Die wyfie-parasiet neem stelling in op die korf. So af en toe spring sy op 'n inkomende by se rug en lê daar 'n maaiertjie. Hierdie maaiertjie boor tussen die segmente van die by se agterlyf in en bly daar vir sowat 'n maand. Intussen verminder die slagtoffer se lewenskrag en werk sy niet so vlytig soos gewoonlik nie. Die aangetaste by sterf gewoonlik buitekant die korf. Die vlieg-larwe verlaat die dooie liggaam, kruip in die sand in en verander in 'n papie. Ná tien dae kom die volwasse vlieg te voorskyn. Hierdie plaag is baie gering en omdat die Tachinid-parasiet maar luiertig is, slaan 'n mens haar maklik met 'n vlieëplak dood. (Een pesterig beest, dunkt ons).

Dit boek is rijk geïllustreerd met foto's en o.i. zeer geschikt voor emigranten naar Z.-Afrika, die daar byeboere willen worden. H. C. M.

Suiker in papieren zakken?

Naar aanleiding van het voorstel Doetinchem (januari-Groentje blz. 2) en het door de Commissie Afdeling Handel uitgebrachte rapport, kan het volgende worden medegedeeld.

Het hoofdbestuur wil gaarne de uiteindelijke beslissing van de belanghebbenden, dus aan de afgevaardigden ter algemene vergadering, overlaten.

In verband met de kosten staat het hoofdbestuur **afwijzend** tegenover de levering in zakken met geringere inhoud dan 50 kg. De kosten van zakken en arbeidsloon zouden in dat geval namelijk stellig tot prijsverhoging leiden.

De suiker wordt thans geleverd in jutezakken van 75 kg. Overschakeling op papieren zakken van 50 kg. maakt aanschaffing van een dichtnaaimachine (f 1800,—) nodig. Andere sluitingsmethoden, zoals staaldraad en ventielzakken, zijn wel onderzocht maar niet uitvoerbaar gebleken. Het vullen van ventielzakken b.v. gaat niet snel genoeg (we verwerken 60.000 kg. per dag!) en zou ombouw van de menginstallatie nodig maken. Staaldraad geeft een te grote kans op beschadiging bij het transport.

Een bezwaar van de dichtnaaimachine is, dat die kan uitvallen. Als er 60.000 kg. suiker voor de deur staat en de arbeidskrachten gereed staan betekent zo'n stagnatie extra kosten.

De prijs van jute en papier is, per kg gerekend, vrijwel gelijk. Bij overschakeling op zakken van 50 kg. moeten 3 papieren zakken worden gevuld tegen 2 jutezakken. Het arbeidsloon zal dus iets duurder worden. Dit kan enigszins worden ge-

compenseerd als de afdelingen zich verplichten uitsluitend volle zakken van 50 kg. af te nemen. Of papieren zakken zich bij herhaalde overlading beter zullen houden dan jutezakken, moet worden afgewacht. Beschadiging van een jutezak kan worden verholpen, een papieren zak loopt bij beschadiging leeg.

Vele afdelingen verkopen de jutezakken ten bate van de afdelingskas. Bij overschakeling op papier gaat dat voordeel verloren.

Samenvattend kan worden gezegd:

- Levering in kleinere hoeveelheden dan 50 kg is niet mogelijk.
- Overschakeling van jutezakken (75 kg) op papieren zakken (50 kg) is mogelijk en niet of niet noemenswaard duurder als de afdelingen zich verplichten uitsluitend volle zakken van 50 kg af te nemen, en als besloten wordt een lichtnaaimachine aan te schaffen (f 1800,—).
- Hoe papieren zakken zich bij herhaalde overlading zullen houden moet worden afgewacht.

Bestrijdingsmiddelenwet

Het wetsontwerp is door de Tweede Kamer zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De uitvoeringsvoorschriften zijn thans reeds voor een belangrijk deel in ontwerp gereed en bij de Commissie voor Phytopharmacie in behandeling. Ook de Bestrijdingsmiddelencommissie, waarin o.a. de rijksbijenteeltconsulent zitting heeft, zal hierbij worden ingeschakeld.

Onze bijen deze maand

Zoals bij iedere dracht is het ook bij de voorjaarsdracht noodzakelijk over volken te beschikken, die naar verhouding uit zeer veel vliegbijen bestaan. Daar de volken zich echter nog niet voldoende ontwikkeld hebben is het niet mogelijk reeds tijdens de voorjaarsdracht, zonder meer, over dergelijke volken te beschikken. De bijen die eind april begin mei als haalbijen aanwezig moeten zijn om de voorjaarsdracht te benutten, moeten hiervoor reeds als eitjes omstreeks half maart in de cellen aanwezig zijn. Veel imkers beschouwen de voorjaarsdracht nog als een ontwikkelingsdracht en bereiken de dracht met volken die ongeveer tien ramen met bijen bezetten. Na de dracht zijn de volken wel op sterkte, maar de honingooft op de voorjaarsdracht is meestal matig of slecht. Alleen sterke volken en die zeer veel haalbijen hebben, kunnen een dracht volledig uitbuiten.

De reserve of hulpvolken

De sleutel van het geheim om van onze bedrijfsvolken volken te maken die iedere dracht kunnen benutten is het verenigen van reserve- of hulpvolken met deze bedrijfsvolken vóór de aanvang van de voorjaarsdracht.

Op iedere bijenstand, waar het imkeren intensief plaats vindt, zullen wij naast ieder bedrijfsvolk een reserve- of hulpvolk aantreffen tijdens een groot gedeelte van het jaar. Deze volken kunnen ondergebracht zijn in hetzelfde model bijenwoning als de bedrijfsvolken, meestal echter zijn het volken in een kastje met zes ramen, de zogenaamde zesramer. Deze zesraamskastjes zijn erg handig in het gebruik en gemakkelijk te vervoeren.

Hoe moeten we verenigen en wanneer?

Kunnen we zonder met de bijen te reizen, dus op eigen stand, voldoende van de voorjaarsdracht profiteren, dan is het niet eerder nodig te verenigen dan vlak voor dat de bloei begint. Gaan we met de volken op reis dan verenigen we ongeveer een week voor de reis, de bijen hebben dan nog de gelegenheid alles stevig vast te kitten. Bij 't verenigen maken we tevens van de gelegenheid gebruik de bodemplank te verwisselen voor een schoongemaakte. Heeft de broedkamer een vaste bodemplank dan is het erg prettig een reserve-broedkamer te hebben waar we de bijen in overhangen, om vervolgens steeds te wisselen. Voor we met het verenigen beginnen lezen we eerst de kastkaarten na van het bedrijfs- en hulpvolk (ze moeten naast elkaar staan); blijkt hieruit dat één van de twee volken een minder goede koningin heeft, dan verwijderen we deze eerst. Op het bedrijfsvolk plaatsen we nu een bovenbak van broedkamerformaat en hangen, bij het verenigen met een zesramer, aan één kant van deze bovenbak twee uitgebouwde ramen. Vervolgens hangen we de ramen van het hulpvolk, aansluitend op deze twee ledige ramen, over in de bovenbak. In de nu nog open ruimte aan de andere zijde van de bovenbak, hangen we wederom twee ledige uitgebouwde ramen. Zit het hulpvolk in een

normale bijenwoning, ook dan hangen we alle ramen van dit volk over in de bovenbak van het bedrijfsvolk, waarbij het natuurlijk niet nodig is de ledige ramen bij te hangen, daar in dit geval met het hulpvolk reeds tien ramen meekomen. We letten er wel op dat alle ramen hun eigen buurraam behouden en de voorzijde ook in de bovenbak weer voor komt. In deze tijd van het jaar is iedere voorzorgsmaatregel bij het verenigen overbodig. Na de lege kast van het hulpvolk verwijderd te hebben zetten we het bedrijfsvolk „half”. Over het feit dat nu het aantal volken gehalveerd is behoeven we ons geen zorg te maken, daar de bedrijfsmethode die wij volgen over enige tijd weer verdubbeling van het aantal volken veroorzaakt. Mochten wij op dat moment nog wat meer willen uitbreiden dan kan ook dat zonder veel moeite plaats vinden.

Wat is nu het resultaat van verenigen?

Volgens verschillende deskundigen bezit een volk dat bestaat uit 20.000 tot 30.000 bijen ongeveer 6000 tot 10.000 haalbijen. Verenigen wij nu twee soortgelijke volken dan komt 't totaal aantal bijen dus rond de 50.000 tot 60.000 stuks te liggen. Het aantal beschikbare haalbijen dat in zo'n volk zich vrij kan maken voor het verzamelen van nectar, bedraagt echter van 20.000 tot 25.000 stuks. We zien dus dat door het verenigen het aantal haalbijen relatief groter wordt en wel zodanig dat verdubbeling van het aantal bijen, in één volk, ons ongeveer driemaal zo veel honing kan opbrengen dan het oorspronkelijke volk. Verenigen van zwakke volken heeft in dit opzicht geen zin daar twee maal nul nog steeds nul is.

De voorjaarsdracht biedt twee mogelijkheden.

In het voorjaar kunnen we met onze bijen óf naar het fruit óf naar het koolzaad reizen. Verkiesen we het fruit dan is het niet eerder nodig een honingkamer (broedkamer van ongeveer halve hoogte) op het volk te plaatsen dan voordat de bijen er tijdens de dracht behoefte aan hebben. Reizen we naar het koolzaad dan kunnen we bij een sterk volk de honingkamer direct plaatsen daar de oogst hier meestal groter is.

We zetten de bouwbijen aan het werk.

Zodra de bouwdrift in het volk ontwaakt, dit is wanneer de bijen witte puntjes van was aan de cellen onder de bovenlat bouwen, geven we kunstraat. In het voorjaar hangen we kunstraat alleen naast het broednest, later in het jaar kunnen we kunstraat tussen twee ramen met uitlopend broed hangen. In het voorjaar geven we nooit meer dan één kunstraat tegelijk terwijl we moerlose - en volken met zwermneiging nooit kunstraat geven. Ook verstrekken we nimmer kunstraat tijdens zware dracht, daar zodra de bijen de raat uitbouwen ze deze direct vol stoppen met honing. Eveneens is 't geven van kunstraat in periodes zonder dracht niet gewenst, de bijen hebben dan geen bouwdrift waardoor de raat telang in 't volk blijft hangen voordat er gebouwd wordt.

Hierdoor gaat de kunstraat buigen en bol staan waardoor ze nodeloos vernield wordt. Wel kunnen we onder deze laatste omstandigheid kunstraat geven als we matig voeren; voeren we

te straf dan krijgen we de raten minder mooi uitgebouwd. Voor diegenen onder ons die de beschikking hebben over een auto of motor is het goed te weten dat we de bedrading van het raam met kunstraat prima kunnen insmelten met behulp van de accu. We tappen daartoe rechtstreeks stroom af door een draad te verbinden aan de min - en de pluspool.

Door de uiteinden van deze draden, bij gedeelten, op de bedrading van het raam te houden kunnen we de kunstraat keurig insmelten.

Tijdens de voorjaarsdracht kunnen de bijen zulke grote hoeveelheden stuifmeel verzamelen dat er hele ramen van boven tot onder mee gevuld worden. We doen er goed aan zulke ramen te verwijderen en er kunstraat voor in de plaats te geven. Deze ramen met stuifmeel („planken”) staan namelijk de uitbreiding van het broednest in de weg, het is dan zogenaamd „verpold”. Over dit „verpollen” zullen we mogelijk later meer vernemen. De ramen met stuifmeel bewaren we, fijn gestampt en bedekt met een laagje honing, in een bus, daar ze een ideaal voedsel vormen voor onze bijen in het volgende voorjaar. We kunnen deze stamphoning dan voeren in een verhouding van 1 op 8.

Het reizen met bijen.

Daags voor we met de bijen op stap gaan leggen we op het volk een reisraam met het doel de bijen de toevoer van frisse lucht te verzekeren en daardoor het warmlopen te voorkomen.

Warmlopen van een bijenvolk houdt in dat de temperatuur in een bijenwoning zo hoog wordt dat de raten smelten. Hoewel de kans in het voorjaar niet zo groot is moeten we er natuurlijk toch altijd onze aandacht aan schenken. Een reisraam bestaat uit een stuk fijn gaas, gespannen in een houten lijst ter grootte van de dekplank. Vindt het transport per auto plaats dan letten we er op dat de vliegopening van kasten in de richting van de cabine — of juist andersom wijst. Door snel optrekken of krachtig remmen zouden anders de ramen aan de onderzijde een klappende beweging kunnen maken waardoor bijen in de knel zouden komen, om nog maar niet te denken aan de koningin. Als we de kasten op elkaar stapelen op de auto letten we er eveneens op, dat de bovenste kasten niet de luchttoevoer van de onderste afsluiten. Door het tussen schuiven van een paar balkjes etc. is dit echter gemakkelijk te voorkomen. Eveneens denken we er aan dat het over de lading spannen van een dekzeil moeilijkheden veroorzaken kan in verband met de luchttoevoer.

Op het drachtgebied aangekomen verwijderen we het reisraam, dat tijdens de reis de enige bedekking was, de eerste dagen niet, maar leggen de dekplank en het dak over het reisraam heen. Daar de bijen zich nog niet op de nieuwe standplaats ingevlogen hebben verhinderen wij hiermede dat er bijen met het afhalen van het reisraam ontsnappen en verloren gaan.

Nadat we de vliegspleet geopend hebben zorgen we er voor dat deze niet afgesloten kan worden door het dicht klappen van de vliegplank door een gravende mol, snel en sterk groeiende planten etc. We kunnen dit gemakkelijk verhinderen door het werveltje (spaarkast) na het neerklappen van de vliegplank weer op gesloten te zetten. Is dit door de constructie van de kast niet mogelijk dan kunnen we het dichtklappen verhinderen door in de opening een takje (etc.) te steken. Verder plaatsen we de bijenwoningen

zodanig dat niet de eerste de beste regenbui de bijen natte poten bezorgt, of wind de bijen van de vliegplank weg blaast.

Bespuitingen.

Gaat u met uw volken naar het fruit reizen, lees dan nog eens nauwkeurig de tussen de organisaties overeengekomen voorwaarden na in 't Groentje van februari op blz. 23. De fruitteler verplicht zich zijn vruchtbomen gedurende de bloei niet te spuiten met voor bijen giftige stoffen en verder om er voor te zorgen dat andere, door de bijen druk bezochte planten (paardebloemen!) gedurende de bloeiperiode van het fruit niet met voor bijen giftige stoffen worden bespoten. Verder moet hij er voor zorgen dat sloten en andere drinkplaatsen van de bijen niet worden vergiftigd. Als u de bijen brengt, herinner hem daar dan even vriendelijk aan en vraag hem of hij ook zijn collega's in de buurt daarop wil wijzen. Hij zal ons gaarne die dienst willen bewijzen, want het nut dat de fruitteler van de bijen heeft is vele malen groter dan de waarde van de honing en alleen levende bijen kunnen voor de fruitteler nuttig zijn, aan bijen, die door vergiftiging gestorven zijn heeft hij niets. Het koolzaad in de Flevopolder, dat voor de bijen bestemd is, zal alleen met thiodaan worden gespoten. De proefvolken van Ambrosiushoeve, die vorig jaar tijdens en na de bespuiting niet gesloten werden, hebben geen schade opgelopen. Het lijkt dus, aan de hand van de ervaringen, niet nodig de bijen op te sluiten als er met thiodaan gespoten wordt, maar elke imker moet dat zelf beoordelen.

Leest u nog even de mededeling van de heer Wietsma in het vorige Groentje op blz. 41 na?

De koningin achter tralies? Ja of neen?

Een moerrooster is in zijn eenvoudigste vorm een zinken plaat met ingeponste gaatjes waar alleen de werkbijen doorheen kunnen. Liggend op een broedkamer heeft het ten doel de koningin de toegang tot de bovenbakken te verhinderen, waardoor het haar niet mogelijk is eitjes te leggen in de ruimte die voor de honingopslag bestemd is. Er zijn immers die nooit en anderen die altijd van deze roosters gebruik maken. Willen wij een rooster gebruiken dan leggen we het tien dagen voor het afnemen van de honing, waarbij we zorgen dat de koningin onder het rooster komt.

Wat kunnen we nu aan de vliegplank waarnemen

Zien we op de vliegplank kleine harde balletjes stuifmeel dan is dit stuifmeel van vorig jaar dat door de bijen niet meer te gebruiken is en dat nu naar buiten geslept wordt. We kunnen hieruit de gevolgtrekking maken dat het broednest zich sterk aan het uitbreiden is.

Zien we vechtende bijen op de vliegplank dan is dit een teken dat het volk belaagd wordt door rovende bijen. In zo'n geval verkleinen we de vliegopening waardoor de bijenwoning beter te verdedigen is. Vliegen de bijen aan één zijde in en uit de woning dan zit het broednest waarschijnlijk niet in het midden, wordt daarentegen alleen het midden van de opening gebruikt dan is het volk waarschijnlijk niet erg sterk.

Wanneer thuiskomende bijen niet direct naar binnen gaan maar eerst stil op de vliegplank, of naaste omgeving, zich blijven ophouden kan dit bij mooi weer een gevolg zijn van zware dracht. Vliegen de bijen met grote haast in en

uit de woning zonder zich bij thuiskomst eerst op de vliegplank op te houden dan is er waarschijnlijk een lichte dracht. Horen we 's avonds dat de bijen aan het ventileren zijn, waarbij we soms een aantal bijen buiten de woning bezig zien, dan is er die dag flink wat nectar binnen gekomen waaruit de bijen, door middel van het ventileren, het te veel aan water verwijderen. Als we bij de vliegspleet in zo'n geval een brandende lucifer of een stukje cigarettenpapier houden kunnen we waarnemen dat er aan één kant van de vliegspleet een luchtstroompje naar binnen — en aan de andere kant naar buiten gevoerd wordt. Bij alle waarnemingen aan de vliegplank waarbij het vliegvertoon der bijen een rol speelt, moeten we er op letten of we te doen hebben met haalbijen of met jonge bijen die oriëntatievluchten maken, daar we anders gemakkelijk een verkeerde gevolgtrekking maken.

Wat we niet moeten vergeten.

1. Twee verenigde volken geven tenminste driemaal zoveel honing als het oorspronkelijke volk.
2. De volken niet later te verenigen dan een week voor de reis.
3. Als we naar het koolzaad reizen de lege kasten van de hulpvolken meenemen. We hebben ze straks weer nodig.
4. Ramen met „stuifmeelplanken” te vervangen door kunststraat.
5. Kunststraat op de juiste wijze en het goede tijdstip in te hangen.

H. FOLMER.

Hoe groeide het koninginne-teeltstation „Het Wageler” te Enschede

Reeds enige jaren had onze afdeling de beschikking over een aantal bijenvolken, die onder de hoede van één onzer leden geplaatst waren op het landgoed „de Tol”, halfweg Hengelo—Enschede. Voor een bezoek natuurlijk niet zo aantrekkelijk en voor belangstellende niet-leden in het geheel niet toegankelijk.

Na diverse pogingen om ergens een bijenstal te mogen oprichten, werd de gemeente Enschede bereid gevonden, om op één onzer prachtige parken, n.l. het „Abraham Ledebouerpark”, in de volksmond beter bekend als „Het Wageler”, een bijenstal te plaatsen. Door gezamenlijke inspanning der leden kwam er een pracht bijenstand tot stand, waarvoor één onzer leden al het benodigde hout gratis beschikbaar stelde.

Op advies en ontwerp van de heer J. A. ten Hoopen, Directeur van de Gemeentelijke Stadsplantsoendienst, heeft een andere groep leden onze afdeling een tuin aangelegd, welke door bovengenoemde Dienst met vele soorten honing- en stuifmeelgevendende gewassen werd beplant, terwijl zij tevens het onderhoud voor haar rekening heeft genomen. Voordat we Carnica-moeren hadden, kwamen er vrij geregeld jongelui van de Land- en Tuinbouwschool voor een praktische les. De meesten bleven echter het liefst op een uur gaans afstand staan kijken, omdat we toen nog het verbasterde Nederlandse bijenras hadden. Zodra de gehele stand op Carnica-volken omgeschakeld was, toonden ze veel meer be-

langstelling. Dit had een gunstig gevolg voor onze afdeling, want hierdoor hebben we verschillende jonge leden kunnen winnen, hetgeen met stelligheid aan de **zachtaardigheid** van dit ras toegeschreven moet worden.

Een ander voorbeeld van zachtaardigheid is wel het volgende: op een goede dag was onze nu 85-jarige ere-voorzitter bezig met de inspectie van de 7 Carnica-volken, zoals gewoonlijk gewapend met kap, pijp en wat dies meer zij. Na enige tijd ging de pijp weg, om tenslotte, na het derde volk, zonder enig beschermingsmiddel de rest af te werken. De eerste Carnica-moeren kwamen van de heer Nijhuis uit Hengelo (O.). Wilden we onze bijenstal met volken raszuiver houden, dan **moesten** we aan koninginnettel gaan doen, dus onze jonge onbevuchte koninginnen laten bevruchten op het eiland Schiermonnikoog.

Doordat verschillende leden de zorg voor deze bijenstal op zich genomen hadden, en de één meer noteerde dan de ander op de kastkaarten, mislukte het eerste jaar wel het één en ander. Tenslotte werd er uit de leden een commissie benoemd, welke aangevuld werd met enkele bestuursleden. Deze commissie van vijf behartigt de bijenstand „Het Wageler”, en poogt zoveel mogelijk propaganda te maken en belangstelling te wekken voor het Carnica-bijenras.

Tevens werd een reglement samengesteld, in hoofdzaak gebaseerd op het reglement, dat voor Schiermonnikoog geldt.

Diverse leden van de Kring Twente toonden hun belangstelling, door o.a. ramen met eitjes te halen en na het uitkomen van de jonge moeren hun bevruchtungskastjes op het Wageler te plaatsen, uiteraard tegen een geringe vergoeding. (Landbevruchting, dus niet geschikt om hiervan verder te telen). In het volgende jaar, toen ons landbevruchtungsstation wat meer bekendheid kreeg, kwamen zelfs uit diverse delen van het land aanvragen binnen naar ramen met eitjes en koninginnen en werden er al veel meer bevruchtungskastjes gezonden. Uiteraard met wisselend resultaat, hoewel men in het algemeen zeer tevreden was. Dit bleek uit diverse enthousiaste reacties en een steeds groter wordende vraag nu ook naar eilandmoeren. Dit was voor ons zeer stimulerend en een reden te meer om vol goede moed verder te gaan op de ingeslagen weg. Door de centralisatie van onze teelt- en pleegvolken hadden we veel last van afkoeling tijdens het transport van de ramen met eitjes, waardoor ons mislukkingen niet bespaard bleven. Dit had tot gevolg, dat we nog eens bij elkaar gingen zitten, om de verschillende fouten en tekortkomingen in de teelt eens nader te bespreken. Ook nu was het de heer Nijhuis uit Hengelo, die ons andermaal, n.l. door middel van een lezing, op de goede weg bracht. Het plan ontstond toen, om de bijenstal een stuk uit te breiden, en wel met een afgesloten vertrek, dat verwarmd kan worden, speciaal voor de koninginneteelt. Omdat door allerlei aanschaffingen van materiaal, o.a. bevruchtungskastjes, kastonderdelen, voerbakken, e.d. onze verenigingskas praktisch leeg was, werd besloten een geldinzameling onder de leden te organiseren.

Dit had zo'n succes, dat we inmiddels al aardig met de nieuwbouw opschieten en goede hoop hebben deze ongeveer april-mei ter hand te nemen. IJs en weder dienende.

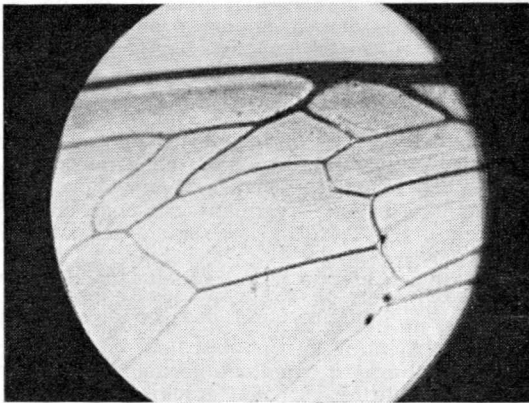
Op de resultaten en verdere plannen, hopen we in het volgende Groentje terug te komen.

Enschede.

L. ASCHERMAN.

Overweldigend bezoek op Koninginneteeltmiddag

Vele verenigingen klagen over het geringe bezoek op vergaderingen en dit lot treft ook de bijenteeltvereniging. Maar zodra er iets bijzonders is of iets nieuws, dan slaat dit direct om en bemerk je toch wel, dat er ook voor onze bijenteelt nog voldoende belangstelling bestaat. Op de op zaterdag 10 maart te Zenderen gehouden vergadering, uitgaande van de Carnicaclub en de Kring Twente, waar de heer en mevrouw Schulze Everding uit Münster voordrachten hielden over de Carnica en haar kenmerken, waren

Op deze foto van de heer van den Berg is de vleugelindex van de werkbij duidelijk te zien. Het gedeelte b is ongeveer 2.2 maal zo groot als het gedeelte a. Vergelijk voor de letters a en b deze foto met de hierbij afgedrukte tekening van de voorvleugel van een werkbij.

niet minder dan 112 personen van heinde en ver gekomen, om iets meer te horen van het speciale ras, waarvan de darrevolken op Schiermonnikoog staan. Het gesprokene werd verduidelijkt door dia's, zodat iedere aanwezige iets meer aan de weet kwam hoe de zuivere Carnica van een bastaard of ander bijenras onderscheiden kan worden. Mevrouw Schulze Everding, die jaarlijks duizenden bijen en darren op hun raszuiverheid onderzoekt, liet zien, wat de juiste kenmerken zijn:

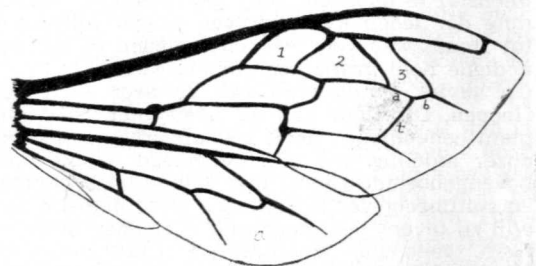
1. Kleur chitinehuid. De Carnica mag kleine gele of bruine vlekjes hebben op de eerste achterlijfsring, gezien van onderen en op zij.
2. De haarlengte op de vijfde achterlijfsring mag niet langer zijn dan de breedte van het eerste van het eerste korte voetlid van de achterpoten, gemeten aan de onderzijde, zie afbeelding.
3. De grijze banden op het achterlijf moeten breed zijn en het liefste nog een vierde band in aanleg.
4. De vleugelindex van de voorvleugel. Bekijk de tekening en de foto. De index moet voor werkbijen minstens 2.2 zijn.
5. De darren moeten grijs behaard zijn aan de bovenkant van het borststuk en niet zwart of bruin.
6. De vleugelindex van de darren behoort 1.6 te

Achterpoot van een werkbij, waarop het eerste korte voetlid in het midden. Dit is een waardevol kenmerk voor deskundigen, om de haarlengte van de Carnica te bepalen. Als eerst alle koninginneteelers de vleugelindex kunnen bepalen, is dat al een belangrijke stap in de goede richting.

zijn als men met een typische Carnica te doen heeft, lager dan 1.4 mag die in geen geval zijn.

In Duitsland zijn ze verder dan hier, omdat daar een officiële instantie reeds meer dan 10 jaren bezig is aan onderzoekingen op raszuiverheid, terwijl hieraan in Nederland, tenminste op officieel niveau, niets gedaan wordt. Deze instantie is kostbaar, vandaar dat de Duitse regering de Lehr- und Versuchsanstalt für Bienenzucht in Münster voor dit doel subsidieert met DM 4000,- per jaar. Wanneer krijgen wij hier in Nederland eens een officiële instantie, waar wij ons materiaal naar toe kunnen zenden voor onderzoek op raszuiverheid? De redactie tekent hier gaarne het volgende bij aan. De koninginneteeltvereniging „De Raskoningin” te Bennekom heeft een commissie benoemd, die alle volken met op Schiermonnikoog bevruchte raskoninginnen gaat onderzoeken op raskenmerken. Het lijkt ons van belang dat andere Carnica-

De cellen 1, 2 en 3 zijn de z.g. cubitaalcellen. Let op de cubitaalcel 3. Op de tekening is het stukje a even groot als het stukje b. De vleugelindex is dus: 1. Vergelijk deze vleugelindex met die op de foto bij dit artikel. Die is van een werkbij met een index van ongeveer 2.2.

clubs dat ook gaan doen zolang we nog geen officiële instantie hiervoor hebben. Verder zouden we onze Carnicaclubs in overweging willen geven hun leden op een praktijkmiddag eens te leren, hoe zij de vleugelindex moeten bepalen. Daarbij kunnen natuurlijk ook de andere raskenmerken bekeken worden. Als men twee volken verenigd heeft, heeft het bepalen van de raskenmerken geen zin! Pas na een maand kan men dan uitsluitend de pas uitgekomen bijen onderzoeken. Omdat bijen sterker vervliegen dan we vaak denken is trouwens het onderzoek van uitsluitend pas uitgekomen bijen altijd gewenst. Wij

geven hieronder nog eens de belangrijkste kenmerken, die typerend zijn voor de werkbijen van de echte Carnica's.

Gele kleur eerste achterlijfsring

- Gele kleur geheel afwezig is prachtig.
- Als alle werkbijen een klein geel hoekje hebben, wordt ook dat nog aanvaard.
- Als meer dan 30 pct. van de werkbijen grote gele hoeken hebben, die elkaar in het midden raken, wordt het bedenkelijk.

Haarlengte

- Korte haren zijn kenmerkend voor de Carnica.
- Als meer dan 25 pct. van de werkbijen middellange haren heeft, is dat bedenkelijk.

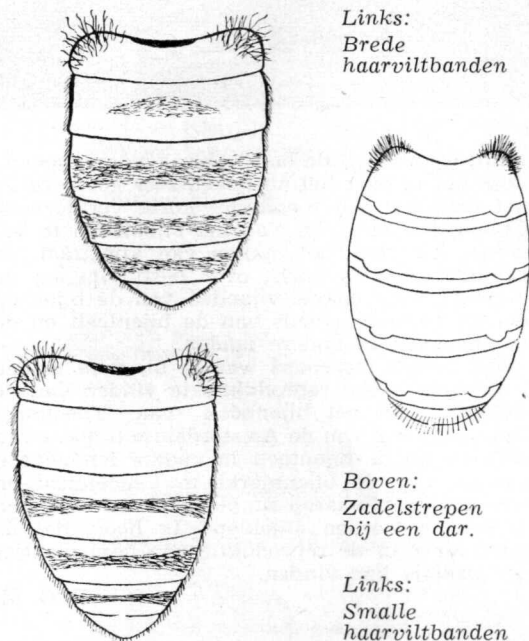
Viltbanden

- Kenmerkend voor de Carnica zijn brede viltbanden, zie tekening.
- Als meer dan 20 pct. van de werkbijen te smalle viltbanden heeft, is dat bedenkelijk.

Vleugelindex

- Werkbijen. Kenmerkend voor het ras is een index van 2.2., maar lager dan 2 mag die beslist niet zijn.
- Darren. Kenmerkend voor het ras is een index van 1.6 maar lager dan 1.4 mag die beslist niet zijn.

Het is niet voldoende om dit onderzoek aan één bij van het betreffende volk te onderzoeken. In Duitsland neemt men voor het onderzoek van één volk 25 werkbijen of 25 darren. Men kan dan van de vleugelindex b.v. het gemiddelde berekenen. Het zou ideaal zijn als alle van een volk onderzochte werkbijen een index hadden van b.v. 2.2. In de praktijk komt dat echter niet voor. Hoe dichter de 25 gevonden waarden bij de 2.2. liggen, des te teeltzuiverder is de koningin voor dit kenmerk. Vele en grote afwijkingen van 2.2. bij de 25 bijen wijzen erop, dat de koningin voor dit raskenmerk minder teeltzuiver is.

Links:
Brede
haarviltbanden

Boven:
Zadelstrepen
bij een dar.

Links:
Smalle
haarviltbanden

PROPOLIS GEVRAAGD

Ten behoeve van een onderzoek naar de herkomst en de samenstelling van propolis zou Dr. J. Kalff, Kerkstraat 18, te Mook, gaarne in het bezit komen van propolis, gewonnen in een omgeving, waar beslist geen coniferen (naaldhout) voorkomen. Dit is letterlijk bedoeld, er mag in de buurt nog geen siersparretje in een tuin groeien. Misschien doet zich ergens in ons land, b.v. in de N.O. Polder of in Groningen deze conditie voor.

Ook zou Dr. Kalff gaarne in het bezit komen van enkele duizenden kleverige schubben van kastanjeknoppen. Porti worden vergoed.

Door het winnen van advertenties voor ons Groentje kunt u zich van een goede en blijvende

BIJVERDIENSTE

verzekerden. Vraagt inlichtingen aan de administratie, Bijenhuis, Wageningen.

OPROEP AAN KORF-IMKERS

Gaarne ontvangt het Marktbestuur van de Veenendaalsche Bijenmarkt uw naam en adres om u binnenkort een circulaire toe te zenden.

W. Huibers, Secr., Bijenmarktcomm.
Gov. Flinkstraat 45, Veenendaal

Maandschrift voor bijenteelt

Officieel orgaan van de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland.
Verschijnt de eerste dinsdag der maand.
Redacteur: R. P. Groenveld.
Adres redactie en administratie: Bijenhuis, Wageningen.

Telefoon: 08370-2863.
Giro: 846801.

Commissie van redactie: H. G. Maagendans, A. S. Planting en B. A. van der Sande.
Adviseur: de Rijksbijenteeltconsulent.
Inzending kopij: Voor de 10e der maand.
Inzending advertenties: Voor de 20ste der maand.
Tarief speurbijtes: Tot 20 woorden f 2,25, elke 4 woorden meer 45 cent, bij vooruitbetaling te voldoen op bovengenoemde postrekening.
Tarief advertenties: Op aanvraag.

外国の養蜂

養蜂にはたゞさんの種類があるが、その代表的なものは朝鮮の丸巣、オランダ、ドイツのスクエップ、アメリカのワンズトロー、スウェーデンのスクエップである。養蜂がこのように困らなうつてゐるのは、主としてその地方の気候状態によるものようである。つまりその地の気候は、季節をわきまあるものか、その巣のすくなくない場合には丸巣やスクエップが適し、季節が冷たかたで開花期が長くつづく地方ではウツカ式でいくつもの巣前であるアメリカ式が適している。朝鮮の丸巣は、巣が自然の気候

オランダ人のスクエップ養蜂

De wereld is maar klein

In het aprilnummer van 1961 van „American Bee Journal” werd een boek besproken van 64 blz., samengesteld door T. Inoue van wat wij zouden noemen „het wetenschappelijk instituut voor Bijenteelt” (Bee Culture Laboratory), Suishoen, Moriyama, Nagoya, Japan. Het boekje zou enkele fraaie foto's bevatten, die een sieraad zouden zijn voor iedere bibliotheek. Het boek was niet verkrijgbaar via de boekhandel, oocn tegen betaling van een Amerikaanse dollar rechtstreeks te bestellen aan bovengenoemd adres. Dank zij de hulp van in deze zaken meer bedreven relaties aan het Bijenhuis kwam ik in het bezit van het boekje, waarvan ik uiteraard de tekst niet kan lezen, doch dat blijkens de publicatie in bovengenoemd blad, de titel draagt „Bijen, bloemen en mens”.

Toen ik eenmaal in de gaten had, dat het boek

begint op wat wij de laatste blz. zouden noemen, bleek het in over het algemeen zeer goede foto's met naar het mij toeschijnt, korte verklarende teksten, de jaarcyclus van het bijenleven te bevatten, iets over het maken van kunststraat, de toepassing van bijengif, over bestuiving en de bijentaal, over enkele vijanden van de bijen en iets uit de geschiedenis van de bijenteelt en de bijenhouderij in andere landen.

Niet weinig verbaasd was ik bij deze laatste hoofdstukken een reproductie te vinden van de titelprent van het bijenboek van Theodorus Clutius, en wel van de Amsterdamse uitgave van 1627, en bij de bijenteelt in andere landen een opname van de bijenmarkt in Veenendaal en twee opnamen waarop simplexkasten voorkomen en korven worden afgeklopt. Ik hoop, dat de redacteur voor de reproductie van deze plaatjes een plaatsje kan vinden.

H. G. M.

ALGEMENE VERGADERING

op zaterdag, 26 mei 1962, des voormiddags om half elf, in gebouw Tivoli, Lepelenburg, Utrecht.

AGENDA:

1. Opening
2. Herdenking van het 25-jarig jubileum van onze voorzitter, de heer Mr. L. R. J. ridder van Rappard.
3. Voorstel Doetinchem
Voorstel: Groentje januari 1962, blz. 2. Toelichting hierbij op blz. 54 van dit nummer.
4. Voorstel Soest c.s.
Voorstel en preadvies: Groentje januari 1962, blz. 2.
5. Beleid hoofdbestuur
6. Rapport Commissie nazien boeken 1961
Rapport: Groentje mei 1962.
7. Aanwijzing der commissie voor 1962
(Beetsterzwaag, Bellen en als plv. Bemmell)
8. Plaats algemene vergadering 1963
Voorstel hoofdbestuur: Utrecht.
9. Jaarstukken 1961
Groentje april 1962
10. Begroting 1963 en vaststelling quorum
Groentje april 1962. Het hoofdbestuur stelt voor het quorum onveranderd te laten.
11. Rondvraag
12. Sluitting.

HOE BEREIKT U TIVOLI ?

Stadsbus van station: lijn 3 of 4.
Te voet: Komende uit het station rechts af (Moreelselaan); links over de brug naar Gebouw van Kunsten en Wetenschappen op de Mariaplaats, vóór dat gebouw langs en recht door (Springweg), dan links af tot Lepelenburg. Het is een wandeling van 20 minuten.
Per auto: Auto's rijden van alle richtingen, dus ook van het

westen, het beste naar Utrecht-Oost. Om de rotonde bij het begin van de straatweg Utrecht—Arnhem heen de stad in. Vóór Staatsbosbeheer en de spooroverweg links af de Maliebaan op. Aan het eind van de Maliebaan ziet u Lepelenburg en het gebouw Tivoli.

ROTTERDAM, 9 februari 1962

Aan de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland,

W a g e n i n g e n

Mijne Heren,

Hierbij hebben wij het genoegen u ons rapport over het boekjaar 1961 te doen toekomen. Voor zover ons dit in het belang van ons onderzoek noodzakelijk voorkwam, hebben wij de verschillende administraties steekproefsgewijze gecontroleerd aan de hand van de bescheiden en de ons verstrekte inlichtingen.

Algemene opmerkingen

De aanwezigheid van de effecten hebben wij geconstateerd aan de hand van de opgave van de Twentsche Bank N.V. te Wageningen, waar deze effecten in open bewaargeving berusten. Evenals vorig jaar zijn de effecten à pari opgenomen. Het totaal van de effecten van uw diverse afdelingen had op 31 december 1961 een beurswaarde van f 31.785,— (nominaal f 34.500,—).

De saldi van de banken, spaarbanken en postrekeningen zijn in overeenstemming met de rekening-courant respectievelijk de spaarbankboekjes per 31 december 1961. Van de aanwezigheid der kasgelden hebben wij ons op ongeregelde tijdstippen overtuigd. De polissen der brandverzekering zijn ons overgelegd. De

polissen bleken de desbetreffende risico's voldoende te dekken. Volgens een recent taxatie-rapport zijn de onroerende goederen thans voor f 161.000,— verzekerd.

Ten gunste, resp. ten laste van de interestrekeningen der verschillende afdelingen is, behalve de opbrengst van effecten en de interest van banken en spaarbanken, ook gebracht de tussen de verschillende afdelingen verrekende rente ad 3% voor geleende gelden.

Bij de vaststelling der balansen is rekening gehouden met de bij de balansopmaking bekende gegevens.

T.a.v. de verschillende balansen, exploitatie-rekeningen en de begroting merken wij nog het volgende op:

AFDELING VERENIGING

Materiaal f 1.519,—	Gld.	Gld.
Saldo per 1 januari 1961		1.742,—
af: afschrijving over 1961		223,—
		<u>1.519,—</u>
Kapitaal f 53.711,76		
Samengesteld als volgt:	Gld.	Gld.
Kapitaal per 1 januari 1961		55.669,74
af: Nadelig saldo 1961	886,98	
Premie pensioenverzekering secretaris-penningmeester	1.071,—	
		<u>1.957,98</u>
		<u>53.711,76</u>
Jubileumfonds f 31,86		Gld.
Saldo per 1 januari 1961		156,81
af: Aanschaffingen in 1961		124,95
		<u>31,86</u>

Ten laste van deze rekening werd gebracht het in 1961 aangekochte materiaal voor de in bewerking zijnde kleurenfilm.

Reserve voor tentoonstellingsfonds f 1.322,68

Saldo per 1 januari 1961	1.072,68
bij: gereserveerd ten laste van de exploitatie-rekening 1961	250,—
	<u>1.322,68</u>

In 1961 werden geen aanschaffingen gedaan.

Contributies Kon. Nederl. Landbouw Comité enz. f 122,27

Samengesteld als volgt:	Gld.
Kon. Ned. Landbouw Comité	66,77
Ver. tot Behoud van Natuurmonumenten	15,—
N.F.O.	26,50
Nederl. Heide Maatschappij	4,50
Arboretum, Wageningen	1,—
Stichtse Koninginneteelt Club	6,—
Carnica-club	2,50
	<u>122,27</u>

Afdeling Rotterdam f 400,—

(zie onder debiteuren, enz.)

Dit bedrag is het saldo van de aan de afdeling Rotterdam bij wijze van renteloos voorschot verstrekte lening ten behoeve van de inrichting van een bijenpark aldaar. Aflossing moet plaats hebben in vijf jaarlijkse termijnen van f 200,—. In 1961 had wederom een aflossing van f 200,— plaats.

AFDELING HANDEL

Auto f 800,—	Gld.
Saldo per 1 januari 1961	2.240,—
af: Afschrijving over 1961	1.440,—
	<u>800,—</u>
De auto is tot op residuwaarde afgeschreven.	
Machines f 1.533,52	Gld.
Saldo per 1 januari 1961	1.955,77
af: Afschrijving over 1961	422,25
	<u>1.533,52</u>

Verschiedende machines zijn thans tot op residuwaarde afgeschreven.

Goederen f 59.335,15

De goederenvorraden zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende inkooprijzen, resp. tegen kostprijzen indien deze lager waren. Incourante artikelen zijn lager gewaardeerd of pro-memorie opgenomen.

Van de goederenvorraden zijn ons specifieke lijsten overgelegd.

Een lid van de commissie Handel is gedeeltelijk bij het opnemen van de voorraad aanwezig geweest.

Debiteuren, te vorderen kosten, enz. f 10.333,43

Conform de lijst van openstaande vorderingen per 31 december 1961. Enkele dubieuze vorderingen werden afgeschreven. Bij de opmaking van de jaarstukken was reeds een bedrag van f 2.872,77 ontvangen.

AFDELING SUIKER

Huis en kantoor f 15.640,—	Gld.
Saldo per 1 januari 1961	16.032,—
af: Afschrijving over 1961	392,—
	<u>15.640,—</u>
Menginstallatie en bascule f 824,20	Gld.
Saldo per 1 januari 1961	961,40
af: Afschrijving over 1961	137,20
	<u>824,20</u>
Exploitatie huis en kantoor f 2.642,30 (nadelig)	Gld.
Samengesteld als volgt:	
Ontvangen huren	1.040,—
af: betaalde belastingen en kosten	3.682,30
	<u>2.642,30</u>

Overeenkomstig het advies van een verf fabriek werd in 1961 het buitenwerk van de panden door een schilder, voorzover nodig, bijgewerkt en geheel in de grondverf gezet. Op grond van dit over meerdere jaren lopende onderhoudsadvies zal de verdere afwerking in 1962 plaats hebben. In de totale kosten ad f 3.682,30 is f 2.565,— begrepen voor dit schilderwerk. De afwerking in 1962 zal ca f 1.000,— kosten.

Bedrijfsraad f 3.909,—

In het aan de Bedrijfsraad betaalde bedrag is mede begrepen de extra bijdrage van 0,3 cent per kg in verband met de verlaagde suikerprijs ingevolge het besluit van het hoofdbestuur.

Het bedrag is als volgt samengesteld:	Gld.
Normale heffing	3.009,—
Extra bijdrage 0,3 cent	900,—
Totaal	<u>3.909,—</u>

SAMENGESTELDE BALANSEN

Betalingsmiddelen f 42.010,31

De betalingsmiddelen van de verschillende afdelingen zijn, voorzover dit met een juist financieel beleid in overeenstemming was, rentegevend belegd geweest. De saldi van banken en spaarbanken van de verschillende afdelingen waren per ultimo 1961 als volgt:

Spaarbanken	Gld.	Gld.
Nutsspaarbank, Amersfoort	767,67	
Nutsspaarbank, Wageningen	30.297,44	
Coöp. Boerenleenbank, Wageningen	3.117,46	
Rijkspostspaarbank	2.893,27	
		<u>37.075,84</u>
Banken, in rekening-courant		
Twentsche Bank N.V., Wageningen		452,94
		<u>37.528,78</u>

Voor het overige gaf ons onderzoek geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

Hoogachtend,
Accountantskantoor W. H. VAN MOURIK

AFDELING VERENIGING
Balans per 31 december 1961

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Effecten		32.100,—	Kapitaal	55.669,74	
Materiaal		1.519,—	af: zie specificatie in rapport	1.957,98	
Debiteuren, te vorderen kosten, enz.		928,50	Jubileumfonds		53.711,76
Afdeling Suiker		22.298,22	Vooruitontvangen quotum 1962		31,86
Banken en Spaarbanken	10.165,06				6.542,15
Postgiro	1.844,32		Reserves:		
Kas	38,60		Tentoonstellingsfonds	1.322,68	
		12.047,98	Congresfonds	200,—	
			Nog te betalen:		1.522,68
			Maandschrift	4.756,45	
			Onkosten, sociale lasten, enz.	2.328,80	
		68.893,70			7.085,25
		<u>68.893,70</u>			<u>68.893,70</u>

Exploitatie-rekening over 1961

	Gld.	Gld.	Gld.		Gld.
Salaris secr.-penningm.			8.591,60	Quotum	28.866,50
Pensioenpremie voor idem		2.058,83		Verspreide leden	880,12
af:				Advertentiën	1.626,80
ten laste kapitaaldienst	1.071,—			Interest	2.437,18
bijdrage door secretaris-				Bijdrage afdeling Suiker voor	
penningmeester	275,—			verzekering bijenvolken	2.700,—
		1.346,—		Nadelig saldo	886,98
			712,83		
Kantoorhulp			600,—		
Sociale lasten			552,74		
Maandschrift			16.736,59		
Onkosten hoofdbestuur			1.560,55		
Onkosten algemene vergadering			1.049,25		
Reis- en verblijfskosten secretaris-penningm.			769,75		
Propaganda			662,07		
Algemene kosten			1.137,13		
Contributies Kon. Nederl. Landbouw Comité, N.F.O., enz.			122,27		
Accountantskosten			250,—		
Bibliotheek			201,56		
Verzekering bijenvolken			2.700,—		
Cursussen			50,—		
Afschrijving materiaal			223,—		
Imkersdag			168,35		
Examen praktisch imker			192,19		
Tentoonstellingsfonds			250,—		
Bijdrage voor deelneming aan congressen			200,—		
Bijdrage wetenschappelijk bijenteeltonderzoek Landbouw Hogeschool			667,70		
			37.397,58		37.397,58
			<u>37.397,58</u>		<u>37.397,58</u>

AFDELING HANDEL
Balans per 31 december 1961

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Auto		800,—	Kapitaal per 1 januari 1961	16.408,39	
Machines		1.533,52	af: nadelig saldo 1961	451,22	
Goederen		59.335,15			15.957,17
Debiteuren en te vorderen kosten		10.333,43	Afdeling Suiker		56.981,12
Postgiro	2.143,66		Nog te betalen:		
Kas	454,95		onkosten, sociale lasten, enz.	1.543,84	
		2.598,61	omzetbelasting	118,58	
					1.662,42
		74.600,71			74.600,71
		<u>74.600,71</u>			<u>74.600,71</u>

Exploitatie-rekening over 1961

	Gld.		Gld.
Onkosten	2.034,31	Bruto-winst op verkochte goederen	37.010,71
Advertenties	396,—	Administratie suiker	1.053,15
Accountantskosten	250,—	Nadelig saldo	451,22
Omzetbelasting	2.285,81		
Salarissen	22.406,61		
Sociale lasten	1.501,96		
Pensioenpremie	2.472,74		
Pensioenen	322,50		
Huur kantoor	400,—		
Emballage	940,49		
Interest	2.200,—		
Autokosten en afschrijving auto	2.882,41		
Afschrijving machines	422,25		
	38.515,08		38.515,08
	<u>38.515,08</u>		<u>38.515,08</u>

AFDELING SUIKER
Balans per 31 december 1961

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Huis en kantoor	15.640,—		Kapitaal per 1 januari 1961	77.637,62	
Pakhuis	1,—		af: nadelig saldo 1961	3.795,90	
Menginstallatie en bascule	824,20				73.841,72
Kantoorinventaris	376,—		Nog te betalen:		
	<u> </u>	16.841,20	Onkosten, enz.		1.250,—
Effecten		400,—	Afdeling Assurantie	6.106,35	
Goederen	1.190,—		Afdeling Vereniging	22.298,22	
Zakken	185,—				28.404,57
Te vorderen kosten		1.375,—			
Afdeling Handel		535,25			
Twentsche Bank N.V.	452,94	56.981,12			
Rijkspostspaarbank	993,01				
Nutsspaarbank	25.917,77				
		<u>27.363,72</u>			
		<u>103.496,29</u>			<u>103.496,29</u>

Exploitatie-rekening over 1961

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Afschrijving huis en kantoor		392,—	Afdelingen en verspreide leden	210.346,59	
Afschrijving meubilair en machines		268,70	af: Bedrijfsraad Bijenteelt	3.909,—	
Suiker, mengmiddelen en zakken	187.124,98				206.437,59
Vrachten	11.590,72		Interest		1.586,11
Menglonen	1.402,64		Nadelig saldo		3.795,90
Sociale lasten	193,50				
		<u>200.311,84</u>			
Verzekering bijenvolken		2.700,—			
Onkosten		3.544,81			
Administratiekosten		1.053,15			
Drukwerken, enz.		334,30			
Accountantskosten		250,—			
Pensioenen		322,50			
Nadelig saldo exploitatie-pand		2.642,30			
		<u>211.819,60</u>			<u>211.819,60</u>

AFDELING ASSURANTIE
Balans per 31 december 1961

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Effecten		2.000,—	Kapitaal per 1 januari 1961	7.880,24	
Te vorderen interest		10,—	bij: voordelig saldo 1961	236,11	
Afdeling Suiker		6.106,35			8.116,35
		<u>8.116,35</u>			<u>8.116,35</u>

Exploitatie-rekening over 1961

	Gld.			Gld.
Voordelig saldo		236,11	Interest	236,11
		<u>236,11</u>		<u>236,11</u>

SAMENGESTELDE BALANSEN PER 31 DECEMBER 1960 EN 1961

	1960	1961		1960	1961
Vaste middelen			Kapitaal	157.595,99	151.627,—
Gebouwen	16.033,—	15.641,—	Schulden op korte termijn		
Machines, auto, enz.	6.900,17	3.533,72	Crediteuren,		
	<u>22.933,17</u>	<u>19.174,72</u>	te betalen kosten, enz.	12.723,83	10.029,53
Flottende middelen			Vooruitontvangen quotum	8.992,91	6.542,15
Effecten	34.500,—	34.500,—		<u>21.716,74</u>	<u>16.571,68</u>
Debiteuren, te vorderen kosten enz.	13.158,83	11.807,18	Reserves		
Voorraden	90.768,04	62.229,15	Tentoonstellingsfonds	1.072,68	1.322,68
	<u>138.426,87</u>	<u>108.536,33</u>	Congresfonds	400,—	200,—
Betalingsmiddelen				<u>1.472,68</u>	<u>1.522,68</u>
Banken en Spaarbanken	12.114,84	37.528,78	Totaal	<u>180.785,41</u>	<u>169.721,36</u>
Postgiro	5.977,11	3.987,98			
Kas	1.333,42	493,55			
	<u>19.425,37</u>	<u>42.010,31</u>			
Totaal	<u>180.785,41</u>	<u>169.721,36</u>			

**SPECIFICATIE, BEHORENDE BIJ DE
BALANSEN EN SAMENGESTELDE BALANS
PER 31 DECEMBER 1961**

Debiteuren, te vorderen kosten, enz.		
	Gld.	Gld.
Afdeling Vereniging		
Interest	528,50	
Afd. Rotterdam	400,—	
		928,50
Afdeling Handel		
Debiteuren	10.243,43	
Sociale lasten	90,—	
		10.333,43
Afdeling Suiker		
Interest	35,25	
Vrachtkosten	500,—	
		535,25
Afdeling Assurantie		
Interest		10,—
		11.807,18
Kapitaal		
Afdeling Vereniging	53.711,76	
Afdeling Handel	15.957,17	
Afdeling Suiker	73.841,72	
Afdeling Assurantie	8.116,35	
		151.627,—

Crediteuren, te betalen kosten, enz.		
	Gld.	Gld.
Afdeling Vereniging		
Jubileumfonds	31,86	
Maandschrift	4.756,45	
Accountantskosten	250,—	
Hoofdbestuur	500,—	
Cursussen	33,—	
Bibliotheek	810,33	
Contributies	67,77	
Bijdr. Wetenschappelijk	667,70	
Bijenteeltonderzoek		2.328,80
		7.117,11
Afdeling Handel		
Sociale lasten	1.293,84	
Accountantskosten	250,—	
Omzetbelasting	118,58	
		1.662,42
Afdeling Suiker		
Accountantskosten	250,—	
Exploitatie pand (verz. premie '60-'61)	1.000,—	
		1.250,—
		10.029,53

SPECIFICATIE EFFECTEN

	Gld.	Gld.
Effecten f 34.500,—		
Afdeling Vereniging		
29.000,— 3½% Nederland 1947	29.000,—	
500,— idem	500,—	
100,— idem	100,—	
2.500,— 3% Staatsschuld	2.500,—	
		32.100,—
Afdeling Suiker		
400,— 3½% Nederland 1947		400,—
Afdeling Assurantie		
2.000,— 3% Arnh. Hypoth.bank		2.000,—
		34.500,—

	Gld.	Gld.	Gld.	Gld.
begroting 1961				
8.500,—		8.591,60		8.600,—
2.060,—		2.058,33		2.060,—
1.000,—		769,75		1.000,—
600,—		552,74		600,—
600,—		600,—		600,—
2.000,—		1.560,55		2.300,—
1.100,—		1.049,25		1.100,—
1.000,—		662,07		500,—
100,—		100,—		100,—
250,—		192,19		250,—
17.500,—		16.736,59		17.000,—
1.500,—		1.137,13		1.500,—
250,—		250,—		250,—
500,—		168,35		500,—
200,—		201,56		200,—
2.700,—		2.700,—		2.700,—
200,—		50,—		200,—
600,—		600,—		400,—
500,—		223,—		225,—
150,—		122,27		150,—
200,—		200,—		200,—
250,—		250,—		250,—
720,—		667,70		650,—
—		—		111,—
42.480,—		38.743,58		41.046,—
		93,16		3.829,58
				40.415,—

	Gld.	Gld.	Gld.	Gld.
begroting 1962				
8.600,—		8.600,—		8.600,—
2.060,—		2.060,—		2.060,—
1.000,—		1.000,—		1.000,—
600,—		600,—		600,—
600,—		600,—		600,—
2.300,—		2.300,—		2.300,—
1.100,—		1.100,—		1.100,—
500,—		500,—		500,—
100,—		100,—		100,—
250,—		250,—		250,—
17.000,—		16.500,—		16.500,—
1.500,—		1.362,87		1.500,—
250,—		250,—		250,—
500,—		331,65		500,—
200,—		200,—		200,—
2.700,—		2.700,—		2.700,—
200,—		150,—		200,—
600,—		600,—		400,—
500,—		277,—		225,—
150,—		27,73		150,—
200,—		200,—		200,—
250,—		250,—		250,—
650,—		52,30		630,—
111,—		—		—
41.046,—		38.743,58		41.046,—
3.829,58		93,16		3.829,58
40.415,—		—		—

Quotum Verspreide leden 32.400,— 28.866,50 80,12 3.533,50 32.500,— 31.500,—
 Advertenties 800,— 880,12 110,12 — 800,— 800,—
 Interest 900,— 1.626,80 726,80 — 1.200,— 1.200,—
 Pensioenbijdrage 2.500,— 2.437,18 62,82 62,82 2.500,— 2.500,—
 Idem ten laste kapitaalinst. 275,— 275,— — 275,— 275,—
 Verzekering bijenvolken 1.071,— 1.071,— — 1.071,— 1.071,—
 Nadellig saldo 1.834,— 886,98 947,02 — 2.700,— 2.700,—
 42.480,— 38.743,58 806,92 4.543,34 41.046,— 40.415,—

Rotterdam, januari 1962

Aan de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland - Wageningen.

Mijne Heren,
 Bij het opraken van de concept-begroting voor 1963 is uitgegaan van 6300 leden. (1962: 6300 leden).
 Als vergelijkking hebben wij opgenomen de begroting 1961 met de werkelijke exploitatiecijfers 1961 en de begroting 1962.
 Daar de verhogingen van de salarissen van de ambtenaren der Vereniging aangepast zijn aan de verhogingen van de salarissen der rijksambtenaren werd in de begroting 1963 het salaris van de secretaris-penningmeester verhoogd met 5,2%.
 In hoeverre in de toekomst nog rekening dient gehouden te worden met de demivelleringsvoorschriften voor de rijksambtenaren, zal te zijner tijd bekeken dienen te worden.

Hoogachtend
 Accountantskantoor W. H. VAN MOURIK

MIDDELEN TER BESCHERMING

Beroker (blaasbalg). Hierin kunt u 'n rolletje golfkarton gebruiken om rook te verwekken **f 6.-**

Rookpatronen voor deze beroker, rolletjes golfkarton kant en klaar. U houdt er een lucifer onder tot het golfkarton schroeit en doet dat dan vlug in de beroker **f 0.04**

Beroker Vulkaan. Hieraan is de blaasbalg vervangen door een veerwerk dat een ventilator aandrijft. Met één handgreep in en buiten werking te stellen. Het veerwerk loopt ongeveer een kwartier **f 21.50**

Dathepijp met kogelventiel. Men vult de kop van de pijp met tabak of ander rookmateriaal, steekt het al blazende in het mondstuk, van onderen aan en de rook komt uit de rookgeleider. Het ventiel voorkomt dat de rook in het mondstuk opstijgt **f 8.95**

Dathepijp zonder kogelventiel **f 8.15**

Rookblazer. Dit is een Dathepijp die men niet in de mond houdt, doch die aan een koord om de hals wordt gehangen. Men blaast in een mondstuk, dat met een rubberslang aan de pijp verbonden is. De rook komt uit de andere kant van het mondstuk **f 8.95**

Bijenkop, ruim model, met paardehaar vizier **f 4.75**

Bijenkop, gewoon model, met paardehaar vizier **f 4.25**

Bijensluier met paardehaar vizier. Wordt over de hoed gedragen en geeft dus meer ruimte tussen vizier en gelaat, daardoor minder warm **f 5.10**

Paardehaar vizier met pijpgat om het niet meer bijendicht vizier van kap of sluijer te vervangen. Het pijpgat van alle kappen en sluiers is voorzien van rubber, dat het gat afsluit en als men geen pijp gebruikt **f 1.50**

Handschoenen van leer, per paar **f 8.-**

Carbollap van Engels pluksel, houdt de carbolgeur zeer lang vast **f 1.20**

Flesjes carbol voor uw carbollap **f 1.-**

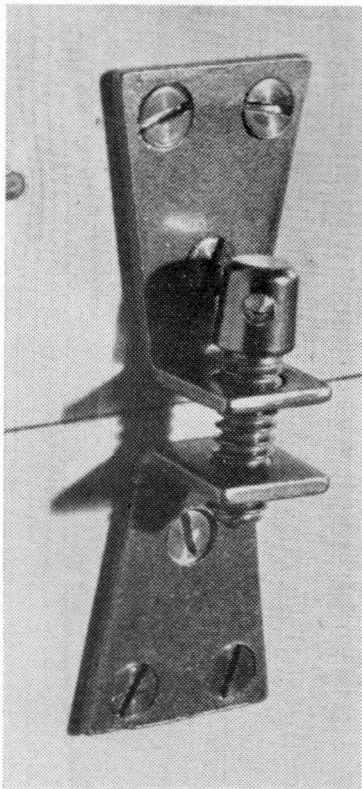
Flacon vaseline. Met een kwastje op draaglijsten en afstandblikjes strijken voorkomt vastkitten **f 0.75**

Onze nieuwe, volledige prijscurant staat in het nummer van februari op bladzijde 25 e.v.

AL ONZE PRIJZEN ZIJN BLIJVEND

GOEDE DINGEN - BIJENHUIS WAGENINGEN

TEL. 08370-2863 - GIRO 823276

Hamburger sluiting

Reissluiting

I

Het aantal reissluitingen is legio, wat er op wijst dat er geen enkele geheel voldoet. In het decembernummer wéér een, en wel een die een vakman beseft wel maken kan. Om het aantal nog met één te vermeerderen wil ik mijn sluiting hierbij demonstreren. Het m.i. grote voordeel van deze sluiting is, dat het aantal mee te nemen kamers ongelimiteerd is, dat de kamers zeer stevig aan elkaar verbonden worden en dat de sluiting in de ijzerwinkel te koop is. Zij wordt Hamburger sluiting genoemd. Men vindt ze in kasten die uitneembaar zijn en aan ledikanten. Zie foto.

Ik heb de plaatjes precies in het midden aan de zijkant van de kasten gemonteerd, zodat alle kamers op elkaar passen. De opstaande kamer heeft het plaatje met het omgebogen einde naar beneden en heeft geen schroefdraad; de onderstaande kamer heeft het naar boven en heeft wel een schroefdraad. Een bout met doorboorde kop ver-

bindt de beide plaatjes op ongekend stevige wijze. Krimpen of zwellen van het hout heeft door de korte afstand geen invloed op de verbinding.

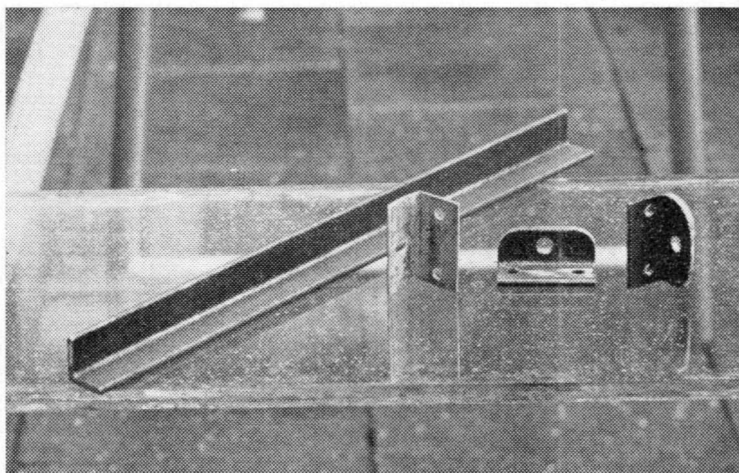
Een collega, die de plaatjes zelf maakte, deed er een bout met moer door en bereikte hetzelfde resultaat.

Rotterdam A. v. SMAALEN

II

Om het aantal reissluitingen nog met een te vermeerderen neemt Willem de vrijheid hierbij de inmiddels door hem in gebruik genomen sluiting — door iedere knutselaar zelf te maken — te demonstreren.

De sluiting is bedoeld voor enkelwandige bakken en is in principe gelijk aan de sluiting van de V.S.-kasten, met dit verschil, dat door deze sluiting elke bak wordt vastgehouden en de bevestiging zowel boven als onder door het opschroeven van een moer geschiedt. Het gebruikte materiaal is drie-

Het materiaal, het malletje en de afgewerkte stukjes hoekijzer

kwartduims hoekijzer, bij elke smid te verkrijgen.

Hiervan worden stukjes van ongeveer 4 cm gezaagd. In één vlak van het hoekijzer worden met een 5 mm-boor gaatjes geboord voor het doorlaten van de houtschroeven, waarmee het aan de kast wordt bevestigd. Hiervoor nemen we houtschroeven $\frac{3}{4}$ maal 10 met ronde kop, liefst van koper, met het oog op het roesten. In het andere vlak boren we een gat met een 7 mm boor. Door deze gaten gaat straks het verbindingstangetje. Hiervoor nemen we 6 mm rond, ook bij iedere smid te koop. Nadat we deze stangetjes op de juiste lengte hebben afgeknipt snijden we met een 6 mm draadsnij-ijzertje op beide uiteinden over een lengte van een paar centimeter draad. Ziet u daar nu niet tegen op, want een draadsnij-ijzertje in deze kleine maat koopt u voor een paar gulden in elke gereedschapswinkel en het draadsnijden daarmede is doodeenvoudig. De 6 mm moertjes, die straks op de draadeinden moeten worden gedraaid, koopt u er meteen bij. Dat zijn genormaliseerde maten en dat past altijd. De doorboorde stukjes ijzer, voor het stoten iets afgerond, worden in de zijkant van de bakken ingelaten en wel zodanig, dat het middelpunt van het 7 mm gat precies tegenover het midden van de bak komt, waardoor, als straks de bakken op elkaar worden gezet, deze gaten precies boven elkaar komen te liggen. Dit lijkt ingewikkeld, maar is doodeenvoudig als voor het boren van deze gaten een malletje wordt gebruikt, waardoor deze gaatjes allemaal precies op dezelfde

plaats komen. U kunt dit natuurlijk ook in de een of andere werkplaats laten doen. Op foto 1 ziet u het materiaal waarvan is uitgegaan, het malletje voor het boren van de gaten, gemaakt van een klein stukje aluminiumplaat (een stukje blik van een sigarettendoosje doet het ook) en de afgewerkte stukjes hoekijzer. Op de andere foto ziet u het geval in gebruik. Het verbindingstangetje wordt door de gaten gestoken en van boven en van onderen vastgeschroefd met een 6 mm moertje. Als u niet altijd met hetzelfde aantal bakken op elkaar werkt, hebt u natuurlijk ook verbindingstangetjes van verschillende lengten nodig, maar u hoeft die maar één keer te maken. Het volgende geeft u enig idee van de tijd, die het maken van het materiaal voor twintig bakken heeft gekost. Een zaterdagmiddag om 40 stukjes van 4 cm hoekijzer te zagen, het grootste deel van de zaterdagavond besteed aan het maken van een malletje voor de gaatjes en om met een centerpons (doorslag) de putjes voor de boor erin te tikken. Anderhalf uur boren met de kolomboormachine van een bevriende relatie om 80 5-mm gaatjes en 40 7-mm gaatjes te boren. Twee uur slijpen op de elektrische slijpsteen van dezelfde relatie om de hoeken af te ronden en de boorbramen weg te slijpen. Dit werk kan natuurlijk ook met de vijl worden gedaan en het is niet strikt noodzakelijk de hoeken zover weg te nemen. Als de scherpe hoek is afgerond, is dat feitelijk voldoende. Het draadsnijden is een zaak van nauwelijks 10 minuten per stangetje. De plaatjes worden op de bakken, die in het

winterseizoen buiten gebruik zijn, geschroefd en deze worden in het voorjaar tegen de in gebruik zijnde bakken omgewisseld, waarna deze een beurt krijgen. Ik kan u verzekeren, dat deze sluiting echt niet kapot gaat en ook niet loslaat. Een voordeel van deze sluiting is dat kleine hoogteverschillen, b.v. doordat een ingelijst rooster tussen de bakken is gelegd, geen rol spelen. Deze kunnen worden opgevangen door de verbindingstangetjes een paar cm langer te nemen. Als u boven en onder $2\frac{1}{2}$ cm meer neemt, hebt u al 5 cm speling. Een ander voordeel is dat een deksel kan worden gebruikt, die over de bovenbak heen gaat, daar zich langs de bovenkant van de bakken geen uitstekende delen bevinden. WILLEM.

De sluiting in gebruik

UIT DE JAAGKIEPS

Melittis mirabilis Kö.

In de Imkerfreund 1960-4 stond een artikel over de wonderbijenplant *Melittis mirabilis* Kö. Het artikel was van de 80-jarige docent en bijdeskundige A. Köchert, Jena, die op 16 september 1960 is overleden.

Misschien doordat de schrijver een bekende figuur in Duitsland was, zijn er, en niet alleen in Duitsland, heel wat mensen ingevlogen, want het was een april-grap. Een bekend medewerker van een Engels bijenblad haalde enthousiast het artikel aan; tot zijn verontschuldiging dient te worden gezegd dat in Engels-sprekende landen dergelijke grappen niet bekend zijn.

Maar ook in ons land ging een brief naar de in het artikel genoemde imker, Apelius in Schefferstedt. Onze briefschrijver wacht nog steeds op antwoord, en geeft, natuurlijk, het ijzeren gordijn de schuld. Maar beide namen waren bedacht.

Het succes van de grap was zo groot, dat de redacteur van de Imkerfreund er mede verlegen zat en schreef nooit meer een aprilgrap te zullen opnemen. Köchert schreef dat hij het zaad van de genoemde plant had gekregen van een kleindochter in Borneo.

De plant zou weinig eisen stel-

len aan de bodem en in Nieuw-Zeeland, Vuurland, Groenland, Spitsbergen, de koudste streken dus, maar ook in de tropische, langs de evenaar, kunnen groeien.

De plant wordt meer dan 2 meter hoog; daar zijn foto-apparaat defect was, gaf schrijver een tekening van de plant, die hierbij gaat. De bladeren zijn groot, bijna zo groot als die van de rabarber en men kan hiervan ook zo'n lekkere moes maken, die bijna geen suiker nodig heeft (de bladeren van rabarber worden niet voor moes gebruikt!).

De bloemen zijn groter dan een vingerhoed en hebben onderaan een zak-vormig aanhangsel, dat geheel met nectar gevuld is, deze nectar heeft, evenals de honing de kleur van oude Bourgondiër.

De bloeitijd is van juni tot eind september en de plant honingt van 6-10 en van 16-20 uur. De vruchten en knollen zijn ook zeer bruikbaar. Daar hij zelf geen ruimte had, gaf hij zaad aan de groot-imker Apelius, die 200 volken bezit. Toen de bloei begon, vormden de bijen een ware luchtbrug tussen het veld en hun kasten. De oogst was overweldigend, om de drie dagen moest geslingerd worden.

De honing is bijzonder goed voor lijders aan astma, reuma en steenpuisten en werkt opwekkend voor mensen die door sterke intellectuele arbeid overspannen zijn, b.v.: leraren, werkelijke en onwerkelijke Geheimräte enz. en voor lieden die verslaafd zijn aan nicotine en alcohol. Het lag er wel dik bovenop, maar als men een april-tijdschrift enige maanden na uitkomen leest, is men 1 april wel vergeten.

Gevaarlijke bijen

In het Parool van 2 februari 1962 stond onder een alarmrend hoofd het volgende bericht:

Bulawayo (Zuid-Rhodesië). De 28 jaar oude Nederlander John Relleke bevindt zich op het ogenblik in het ziekenhuis te Wankie, waar ongeveer 2.000 bijenangels uit zijn lichaam zijn verwijderd.

De heer Relleke was bij de Gwaai-rivier, een zijrivier van de Zambesi, een Afrikaan te hulp gekomen, die door een grote zwerm woedende bijen was aangevallen.

Plotseling wierpen de bijen zich op de heer Relleke, die zich vier uur lang schuil hield in de van krokodillen wemende rivier om aan de bijen te ontkomen.

Toen de bijen ten slotte verdwenen, had hij niet meer de kracht op de oever te klimmen. Vijf uur later werd hij gevonden door een groepje mensen, dat hem was komen zoeken. Men trof hem bewusteloos aan.

De Afrikaan, die de heer Relleke te hulp wilde komen, wordt vermist. Men vreest dat hij niet meer in leven is.

Zo'n alarmerend bericht doet het bijenhouden geen goed; maar men moet wel bedenken dat het hier niet gaat om onze honingbij, maar om een Afrikaanse soort, die soms, heel onverwacht, razend wordt en dan zeer gevaarlijk is. Gelukkig komt deze slechte eigenschap bij onze bij niet voor.

Fruitteelt zonder bijen

In het nummer van 13 februari 1962 van bovengenoemd blad vond ik bijgaande mededeling, die van de landbouwredactie van het Parool afkomstig was: Appels zonder pitten gekweekt. Australische deskundigen hebben een verrassende ontdekking gedaan. Zij hebben namelijk de mogelijkheid gevonden om appels voort te brengen zonder gebruik te maken van de diensten der bijen. De appels hebben geen pitten. Men behandelt de bloemen met een speciaal soort zuur dat de eicellen tot deling doet overgaan.

Deze methode die men op diverse appelsoorten wil toepassen, heeft grote voordelen. Zo is het bijvoorbeeld nu mogelijk de vruchten te kweken in koude jaargetijden, wanneer de bijen zich schuilhouden, aldus wordt gemeld in de regelmatig verschijnende circulaire „Australië handel en industrie”. De Nederlandse fruittelers zullen het dus nog niet zonder onze bijen kunnen doen.

Melittis mirabilis

Mijtziekte

Hebben wij in de vorige Jaagkieps aan de Nosema onze aandacht geschonken, thans willen wij een samenvatting geven uit een artikel van Dr. K. Dreher, Mayen, in de Rheinische Bienenzeitung 1961-11 met het opschrift:

Mijtziekte — een gevaar of niet?

Om deze vraag te kunnen beantwoorden moeten wij voldoende op de hoogte zijn van het verloop der besmetting met de gesteldheid van de omgeving. De mijt (Dr. Dreher spreekt van de tracheeën-mijt) daarmen ook een soort heeft die uitwendig op de bijen leeft en geen groot gevaar oplevert) nestelt in de beide hoofd-luchtbuizen en voedt zich daar met het bloed en vermeerderd zich. Bij sterke ontwikkeling gaat de bij aan verstikking dood door verstopping der luchtbuizen. Zijn er veel bijen aangetast dan gaat het volk te gronde.

Deze mijt is een uiterst week en gevoelig schepsel en kan niet buiten een levende bij leven, valt hij hieraf dan leeft hij ongeveer nog slechts 5 uur; dat gebeurt ook als de bij sterft, de mijt verlaat de sterfende bij niet; kan alleen van de ene op de andere levende bij overgaan. Daar de meeste bijen buiten hun volk dood gaan, vinden hun mijten ook daar hun einde. Dit is één zwak punt voor de mijt, een ander is de kleine mogelijkheid zich te vermenigvuldigen. Het wijfje legt slechts 6 tot 8 eitjes, zodat als op een bij een mijt-paartje of een drachtig wijfje aanlandt, deze slechts een kleine familie vormt en er bijna geen dodelijk gevaar voor de gastvrouw bestaat.

Anders wordt het wanneer er meer mijten komen of als de familie zich tot in het derde en vierde geslacht kan uitbreiden. De mijt heeft 2 tot 3 weken nodig voor de ontwikkeling van ei tot geslachtsrijpheid, een naar verhouding lange tijd. De bijen leven in de zomer, als zij doorlopend hard moeten werken, slechts 5 weken, maar komen er drachtpauzen dan kunnen zij meerdere maanden leven en kunnen zich meerdere geslachten der mijten ontwikkelen. (Vroeger werd langer leven als een deugd der bijen aangezien, maar dat gaat in dit geval niet op).

Het klimaat is in Duitsland en omliggende landen zeer geschikt voor de uitbreiding van deze ziekte en deze zal zich na regenzomers geducht doen gelden.

In streken met een vasteland klimaat met lange dracht is de mijtziekte bijna onbekend. Er zijn streken, zoals in het zuiden en oosten van Oostenrijk en de omliggende Balkanlanden waar bijen en mijten zonder groot gevaar naast elkander kunnen leven.

Anders is het in streken met een Atlantisch zeeklimaat, waartoe overwegend midden- en noord-west-Europa behoren. In ons gebied (schrijver bedoelt West-Duitsland-het Rheinland) is de mijt steeds dodelijk voor het bijenvolk. Maar de tijd hiervoor is verschillend, in zeer ongunstige jaren kan dat binnen 2 tot 3 jaren plaatsvinden, maar daar slechte en goede drachtjaren elkander aflossen, zal het meestal 4 tot 6 jaren, ja zelfs 10 jaar kunnen duren. Een blijvend vreedzaam samengaan tussen bijen en mijten is in Duitsland onmogelijk en zou nog bij de heide-inkers met hun bijzondere bedrijfswijze en hun meesterlijk kunnen, denkbaar zijn.

Als geen afdoende bestrijding plaats vindt zal elke besmette bijenstand vroeger of later verloren gaan.

Evenals bij de verspreiding van de Nosema speelt het najaar een beslissende rol. In jaren met een goede zomer en nazomer en daarmede gepaard gaande goede dracht zal bij een zelfde toepassing van bestrijdingsmaatregelen een teruggang, in ongunstige jaren een toename der ziekte plaatsvinden.

Men heeft in het Rheinland wetenschappelijk gezien, geen hoop de mijtziekte te kunnen uitroeien, hetgeen bij de Nosema wel het geval is.

Men gebruikt thans mijt-contactvergiften (acariciden), maar de moeilijkheid is, dat de mijten tamelijk goed beschermd zitten in de tracheeën, zodat de toediening van het vergift gedurende een kuur van 8 weken moet plaatsvinden. Dr. Dreher besluit zijn artikel: Dank zij de intensieve bestrijdingsmaatregelen in Rheinland, Pfalz en Nordrhein sedert 1955 is het gelukt, aan de ene kant het verder opdringen van de mijt te voorkomen en aan de andere kant besmette gebieden, vooral in het gebied rechts van de Rijn mijtvrij te maken.

Prijzen van koninginnen in de V.S.

Een teler van gele Italiaanse koninginnen in Amerika vraagt volgens een advertentie in Gleanings 1961-12 de volgende prijzen: bij afname van 1 tot 3 stuks, ongeteste en geknipte moeren 1.50 dollar per stuk; geselecteerde, ongeteste, geknipte en gemerkte moeren 2 dollar; geselecteerde, geteste en gemerkte koninginnen 10,— dollar, bij export naar alle landen 11,— dollar.

Verzending per luchtpost. Bij grotere hoeveelheden verminderde prijzen.

En voor een 2-jarige geselecteerde koningin vraagt men 100 dollar, zegge één honderd dollar.

Ontharingsmiddel met honing.

Op de Amerikaanse markt is een nieuw ontharingsmiddel verschenen, dat uit 80 pct. honing bestaat en geen chemicaliën bevat, geschikt voor gevoelige huid. Het verwijdert ongewenste haren (onder de huid) op zo'n eenvoudige wijze dat iedereen het kan toepassen. De dames voelen nauwelijks het verwijderen van de ongewenste groei en kunnen dan 5 tot 7 weken zonder last leven, het daarna optredende haar is zacht en donzig. Reeds een aantal schoonheidssalons zouden het middel toepassen (Gleanings 1961-10).

Maar ook reeds Clutius (1597) kent honing als een middel om te beletten 't Hayr te doen wasen; hier volgen twee recepten:

Neemt Beverswijn en Honich gesuyvert elcx soveel dat het genoeg sy/hieraf maeckt een salfken.

En een ander: Neemt witte Wijnsteen/kleyn gebroken/Honich gesuyvert elcx so veel dat het genoeg sy/menget en suyvert de plaetse daer ghy wilt dat geen hayr groeye. (Dit middel was in de apotheek bekend als „Marmel“).

Nood-voeding in Rusland.

In een artikel in het Indian Beejournal 1960 10-12 schrijft een Rus dat als de bijen in Rusland in de lente niet genoeg honing hebben, zij suiker opgelost in water, nog beter in melk krijgen. Bijen hebben behalve de koolhydraten die de honing bevat ook eiwit nodig. Daarom

Smilet

Skal I i leding, oh adle herre? - I leding? nej, jeg skal ned til birne.

is het goed suiker op te lossen in melk, één kilogram op één liter, maar men moet niet meer dan 200 gram per dag geven, anders zou de melk in de kast zuur worden.

Deense humor.

Ten slotte een plaatje uit het Deense Tidskrift for Biavl 1960-2. Het onderschrift luidt: Trekt mijn edele heer ten strijde? Ten strijde? Nee ik ga naar mijn bijen.

JEKAVE

Officiële
mede-
delingen

HOOFDBESTUURS- VERGADERING 24 FEBRUARI 1962

In zijn openingswoord herdenkt de voorzitter ons erelid en oud-hoofdbestuurder de heer A. van Rooijen, die op 28 januari j.l. is overleden. De voorzitter, heeft met de heren Seunninga en Meijer de overledene naar zijn laatste rustplaats begeleid en aan het graf met een korte rede afscheid van deze trouwe en toegewijde medewerker genomen. De heer van Rooijen wordt door het hoofdbestuur met het inachtnemen van een minuut stilte herdacht.

De jaarstukken vormen de hoofdschotel van deze vergadering. Ze zijn elders in dit nummer afgedrukt. Het hoofdbestuur vindt de omslag van het Groentje niet erg geslaagd; dit nummer verschijnt reeds in een ander kleed.

De Imkersdag wordt dit jaar op zaterdag 25 augustus te Ede gehouden. Het zal dan 25 jaar geleden zijn dat onze voorzitter zijn eerste Imkersdag, ook in Ede, presideerde. In verband daarmee wordt verwacht dat het bezoek dit jaar extra groot zal zijn.

Dank zij de welwillendheid van de directie van de Zuiderzeepolders en de activiteit van onze bespuitingscommissie zal het koolzaad in de Flevopolder, voor zover het beschikbaar gesteld wordt voor de bijen, dit jaar weer met thiodaam worden bespoten als dat nodig mocht zijn. Op voorstel van de bespui-

tingscommissie, besluit het hoofdbestuur aan de Afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap te vragen voor de behandeling van de algemene bespuitingsproblemen, die dus alle imkers raken, een kleine commissie te benoemen. Daarnaast blijft onze commissie dan bestaan voor de behartiging van de belangen onzer leden. Dit geldt ook voor de komkommercommissie van het hoofdbestuur. De situatie op beide gebieden en de activiteiten van beide commissies worden besproken. Na langdurige beraadslaging wordt een advies uitgebracht op het voorstel Doetinchem. Het is elders in dit nummer opgenomen.

De verlaging van de suikerprijs en de toekomstige situatie worden uitvoerig besproken. Dat geldt ook voor de honinghandel. Deze zaken moeten thans steeds meer in het verband van E.E.G. en Benelux worden bekeken.

De daling van het ledental blijft het hoofdbestuur zorgen baren. Uit de cijfers blijkt, dat de daling in het noorden en oosten van het land het sterkst is. De oorzaken en mogelijke remedies zijn reeds vele malen onder ogen gezien. De jongeren hebben geen tijd en weinig belangstelling en er is een algemene neiging om meer passieve vermaken te zoeken. De stijgende welvaart en het daardoor meer algemeen worden van meer luxueuze vermaken als brommers en televisie en de geringe neiging om het groter geworden inkomen met de inkomsten uit de bijenteelt aan te vullen dragen er het hunne toe bij. Op het platteland wordt de bijenteelt niet meer als bron van neveninkomsten gewaardeerd. In de grote bevolkingscentra is de daling van het ledental geringer, ondanks tegenwerkende factoren als b.v. de komkommerkwesatie.

Ook in Noordbrabant is thans

mijziekte geconstateerd. Het lijkt er op, dat het opzetten van een aangevlogen zwerm de ziekte over onze grens gebracht heeft. Een woord van ernstige waarschuwing daarvoor is hier zeker op zijn plaats. Bij abnormale sterfte is het van belang een monster dode bijen, verpakt in een blikken doosje, met nauwkeurige vermelding van de bijzonderheden, te zenden aan de Rijksbijenteeltconsulent Bredaseweg 304 te Tilburg (Per volk plm. 100 bijen).

Ten slotte wordt nog de negatieve honingreclame in pers, radio en televisie besproken. Deze negatieve reclame wordt meestal uitgelokt door honinghandelaren, die in hun reclamegeschriften onjuiste mededelingen doen over de waarde van honing. Waar dat mogelijk is tracht het hoofdbestuur de negatieve indruk, die bij het publiek gewekt wordt, door een positieve te vervangen.

JAARVERSLAG VAN DE SECRETARIS OVER 1961

Ontwikkeling der volken, dracht

De broedaanzet begon dit jaar vroeg, maar de ontwikkeling der volken werd in het voorjaar geremd door koude perioden. Toch hadden de meeste imkers goede volken voor de voorjaarsdracht.

Het fruit bloeide vroeg, maar de temperatuur was te laag. De oogsten bedroegen van niets tot 10 pond per volk. Hier en daar werd schade aan de volken gemeld ten gevolge van het spuiten in open bloemen. De koolzaadhoningoogst was zeer verschillend. In het noorden is vrijwel geen honing gewonnen. In de Flevopolder waren volken met 5 pond, maar ook standen met een gemiddelde opbrengst van 25 pond per volk en volken met 30 pond honing waren geen zeldzaamheid. De bespuiting met thiodaam heeft geen schade aan de bijen tot gevolg gehad.

De zomerdracht was voor de meeste imkers zeer matig, al waren er berichten over volken met 25 pond honing van linde, korenbloem en klaver.

De beginperiode van de bloei van de heide was slecht; veel heide was bovendien sterk aangetast door het heidehaantje. Na 25 augustus hebben vele volken echter nog 10 tot 25 pond honing gegeven en hier en daar werden zelfs volle honingkamers gemeld.

Over het algemeen moet 1961

echter tot de matige honingjaren worden gerekend.

Bij de inwintering waren de broednesten op vele plaatsen nog opvallend groot, er bestaat derhalve een goede kans op sterke voorjaarsvolken, vooral als imkers, die zuinig hebben gevoerd, de voedselsituatie nauwlettend in het oog houden.

Onderwijs en voorlichting

Vele afdelingen maken een dankbaar gebruik van de filmvoorstellingen en lezingen, die geheel gratis door het rijksbijenteeltconsulentschap worden verzorgd en een woord van hartelijke dank aan de heer Ir. Mommers en zijn medewerkers is dan ook zeker op zijn plaats. Er werd een tiental cursussen gehouden met rijks subsidie.

Markten

Een woord van hulde komt toe aan de organisatoren van de nieuwe bijen- en honingmarkten te Driebergen en Renkum, die beide voortreffelijk gestart zijn. De prijzen van volken en honing lagen als volgt: kastvolken *f* 25,— tot *f* 50,—; korfolken *f* 10,— tot *f* 29,—; zesramers *f* 12,— tot *f* 22,—; voorjaarshoning *f* 1,50 tot *f* 1,75; zomerhoning *f* 1,50 tot *f* 1,75; heideslingerhoning *f* 2,— tot *f* 2,50 (alles per pot of bokaal); heideraathoning *f* 2,75 tot *f* 3,50 per pond.

Ledental

Het ledental bedroeg aan het eind van het jaar 6677. Men klaagt er over, dat er weinig animo voor de bijenteelt is, doch desondanks vertoonde het ledental bij enige tientallen afdelingen een stijging. Men klaagt ook over gebrek aan animo bij de jeugd, maar hoe komt het, dat tientallen afdelingen een behoorlijk aantal jeugdleden hebben en andere, soms grote afdelingen niet één? Waar jeugdleden zijn is activiteit. Mogen we Groningen als lichtend voorbeeld noemen? Ter navolging! Enige kleine afdelingen werden opgeheven, ze smolten samen met naburige afdelingen of de leden werden ingeschreven als verspreid lid. Onze ervaring is, dat afdelingen, die de leden niets anders bieden dan suiker en een jaarvergadering, achteruitgaan, terwijl afdelingen die een behoorlijke activiteit ontplooiën, die lezingen en filmvoorstellingen (ook voor niet-imkers!) organiseren, een stijging van het ledental vertonen.

Komkommerkwestie.

Het streven om het hele jaar door komkommers te telen neemt toe en de komkommer teelt vestigt zich ook in nieuwe gebieden. Op de meeste plaatsen konden bevreemdende regelingen tot stand worden gebracht, maar zelfs als een goede vergoeding voor het verplaatsen der volken wordt gegeven, is het voor de imkers funest hun volken een groot deel van het actieve bijenseizoen elders te moeten plaatsen. Hoe komt het echter, dat in de afgelopen 10 jaar de teruggang van het aantal leden in de grote komkommercentra **beneden** het landelijk gemiddelde bleef en dat die teruggang juist in de gebieden, die geen last hebben, **boven** het landelijk gemiddelde ligt? Kan het aan de activiteit van de afdelingsbesturen en de leden liggen? We hopen dat over een of twee jaar de Andeweg-komkommers er zijn en dat die er toe zullen leiden dat de imkers in de getroffen gebieden weer ruimer kunnen ademen.

Mijziekte

Het vervoerverbod werd dit jaar weer uitgebreid tot een aantal nieuwe gemeenten. Niet alleen de imkers ondervinden de gevolgen van deze plaag, maar ook de fruittelers bemerken de gevolgen van het steeds afnemende aantal bijenvolken terdege. We hopen dat er een voor alle betrokkenen gunstige oplossing zal kunnen worden gevonden.

Verzekering

Er wordt dit jaar *f* 1384,50 aan schadevergoedingen betaald.

Suikerprijs

De in het vorige verslag uitgesproken verwachting, dat de Afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap er in zou slagen de suikerprijs verlaagd te krijgen ondanks het feit dat de regering ons op dit punt in de steek heeft gelaten, is bewaarheid: de suikerprijs werd met 12 cent per kg verlaagd. Wij brengen deze nieuwe instelling en haar actieve secretaris gaarne dank voor hun activiteit.

Koninginneteelt

Ook dit jaar gaf weer een toenemende belangstelling te zien, het aantal bevruchtingsvolkjes dat naar Schiermonnikoog werd gezonden, steeg boven de 500. Met vreugde begroeten wij de oprichting van de Stichtse Koninginneteeltclub.

Examen Praktisch Imker

Dit jaar slaagden 4 kandidaten voor dit examen.

Landbouwschap

In het Groentje werd veel aandacht besteed aan de taak en werkwijze van de Afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap. Nu deze afdeling al zo kort na haar oprichting zulke eclatante successen bereikte is 't klimaat rond deze instelling veel gunstiger geworden.

Imkersdag Meppel

Ongeveer 600 imkers hebben deze uitstekend geslaagde en door goed weer begunstigde Imkersdag bezocht.

Instituten

Onze instituten beginnen zich in een stijgende belangstelling te verheugen. De door de heer ir. Mommers georganiseerde ontwikkelingsdagen op Ambrosiushoeve zijn zeer in de smaak gevallen en wij hopen dat deze dagen een traditie worden. Voor het werk van Prof. de Wilde stelde de Nationale Raad voor het Landbouwkundig Onderzoek *f* 10.000,— beschikbaar, waartegen wij ons verplichtten tot een bijdrage van 10 cent per lid. Ook Prof. de Wilde heeft zijn werk met voortvarendheid aangevat.

De heer Vink erelid

Tot onze grote spijt moest de heer Vink om gezondheidsredenen zijn functies in hoofdbestuur, Bedrijfsraad en Landbouwschap neerleggen. Op grond van zijn grote verdiensten voor Bijenteelt en vereniging benoemde de algemene vergadering hem tot erelid.

Bestrijdingsmiddelenwet

Deze raamwet werd dit jaar bij de kamer ingediend. De afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap heeft het hare gedaan om de wet voor de imkers zo gunstig mogelijk te doen uitvallen. We hopen dat zij, samen met de rijksbijenteeltconsulent ook de uitvoeringsbepalingen voor de imkers in gunstige zin zal kunnen ombuigen.

E.E.G.

De belangen van onze honinghandel werden op het congres te Madrid uitvoerig besproken door een delegatie, die dank zij de steun van het Landbouwschap kon worden afgevaardigd. De Bedrijfsraad neemt nu ook deel aan de werkzaamheden van de in 1959 opgerichte commissie van bijentelers uit de zes landen.

AFDELINGSBERICHTEN

AFD. BERKELSTREEK

De afdeling hield op 19 februari 1962 haar jaarvergadering in hotel „Bennink” te Borculo. Bezoek zeer matig. Nadat de voorzitter een overzicht had gegeven over het afgelopen jaar, waarbij naar voren kwam de matige opbrengsten van het afgelopen jaar, in welk jaar koolzaad slecht is geweest en heide nog het meest heeft geleverd aan honing, werden enige ingekomen stukken behandeld en notulen goedgekeurd.

De secretaris en penningmeester gaven een overzicht over het voorbije jaar, waarna de stukken werden goedgekeurd, ook de door de financiële commissie gecontroleerde boeken.

Het reizen naar de diverse drachtbronnen werd besproken, waarbij bleek, dat voor reizen naar fruit niet voldoende belangstelling was, wel zal gereisd worden naar koolzaad en heide evenals vorige jaren. Geklaagd werd over de standplaats in 1961 die alleen door overlading op aanhangwagens met tractor bereikbaar was. Bij deze manoeuvre vielen onderweg enige kasten en mensen af. Hiervoor werd deze winter nog een rekening ontvangen, die zeer hoog was.

Na bestuursverkiezing, waarbij de aftredenden werden herkozen, en gehouden verloting, werd een echte imkerspraat gehouden die voor allen opbouwend was. De secretaris S.

AFD. DEDEMSVAART

Bijeenkomst in café Huisman op 20 febr. j.l. In zijn openingswoord heette voorzitter de heer Kijk in de Vegte een flink aantal belangstellenden, waaronder vele dames en speciaal de heer Van Aarst, verbonden aan het R.B.C. te Wageningen, hartelijk welkom. Aangezien er enkele films op het programma stonden werd de agenda vlot afgewerkt. Van de gelegenheid om accijnsvrije suiker voor voorjaarslevering te bestellen werd druk gebruik gemaakt. Hierna startte de heer Van Aarst met de film „Weet je nog wel oudje”, voor velen van ons reeds een oude bekende, maar door het aanwezig zijn van enige nieuwe leden die de vorige uitzending gemist hadden werd dit oudje nogmaals tot grote voldoening van alle aanwezigen op het witte doek gebracht. Na de pauze kwamen we oog in oog te staan met een groot aantal wilde dieren welke in het prachtige natuurreservaat „Paul-Krugerpark” in de wildernis van Afrika een grote mate van bescherming genieten. Jammer dat deze film zo kort was, hoorden we na afloop van alle kanten. Vervolgens kregen we „Uw tuin, uw hobby” te zien, waarbij vooral de dames aan hun trek kwamen en tenslotte met het sluitingsuur in zicht nog de film „Rhapsodie in fruit”, die ook met zeer veel aandacht gevolgd werd.

In zijn slotwoord vertolkte de voorzitter ongetwijfeld de gevoelens van alle aanwezigen, toen hij de heer Van Aarst hartelijk bedankte voor de onvergetelijke avond die hij ons weer eens had bezorgd. Rest nog te vermelden dat het jaarverslag van secretaris-penningmeester, de heer Zondervan, wegens tijdnoed naar een volgende vergadering verschoven werd. G. H. K.

AFD. BEETSTERZWAAG

Donderdag, 22 februari hield onze afdeling een samenkomst van leden en genodigden in de R. M. Landbouwschool te Drachten. Als spreker was aanwezig de heer H. G. Maagendans van Arnhem, die een inleidend gesprek hield over de biologie van het bijenvolk en het geweld, dat het biologisch evenwicht wordt aangeaan door de hedendaagse forse ingrepen en het gebrek aan inzicht vaak van de imker. Kunstzwermen maken, samenvoegen van volken, werken in de volken, als het de imker uitkomt met zijn werkzaamheden en het voor de

bijenvolken juist zeer slecht is, wat het weer e.d. betreft. Kan door al deze handelingen optreden van ziekten in de hand worden gewerkt? Direct buiten onze oostelijke grenzen onrustbarend optreden van bijenziekten. Spreker zet uiteen, dat deze ingrepen zoveel mogelijk beperkt moeten blijven en men bij het werken in het volk niet in de eerste plaats moet denken aan zich zelf, maar aan het volk; dus de juiste tijd en omstandigheden kiezen. Probeer het volk het gehele jaar door sterk te houden, zodat broedaanzet doorgaat en geen dracht, dan voerbaar inhangen met droge suiker (steeds aan de buitenkant en niet in broednest). Gelegenheid geven tot uitbouwen van raten en oude raten opruimen.

Bij inbrengen van wintervoorraad grote hoeveelheden suiker snel toevoeren; doet oude bijen door het vele en drukke werk afsterven en de jonge winterbij sterk en in groot aantal de winter ingaan.

Veel vragen en opmerkingen ontlokte deze bespreking, zodat een uitermate onderhoudend en gezellig „neipetear” ontstond. Een goed geslaagde en leerzame samenkomst. De opkomst van de imkers had echter groter moeten zijn. D. JOUSTRA.

PROF. DR. J. DE WILDE SPRAK OP PROVINCIALE IMKERSDAG IN UTRECHT

Voor een zeventig imkers uit de provincie Utrecht sprak prof. dr. J. de Wilde, die met het wetenschappelijk bijenteeltonderzoek belaste entomoloog uit Wageningen, zaterdagmiddag 24 februari j.l. Aan de hand van dia's, vertoond door de heer J. v. Aarst, behandelde prof. de Wilde de modernste inzichten in de biologie van de honingbij. Vele interessante punten kwamen hierbij ter sprake: de arbeidsverdeling, het koninginvoedsel, de koninginnestof, de parlementaire democratie bij het kiezen van een definitieve woonplaats van een zwerm, de bloemen met ultra-violet honingmerken, etc. etc.

Werkelijk waardevol om van de nieuwste onderzoeken en inzichten op de hoogte te blijven. De praktijk-imkers wisten deze middag dan ook te waarderen, hetgeen ook wel mocht blijken uit de vele vragen, die na de pauze op prof. de Wilde afgevuurd werden.

Als blijk van waardering overhandigde de voorzitter, het h.b.-lid voor de prov. Utrecht, C. Pater Jzn., de spreker een doos verpakt fruit.

Bij deze lezing waren ook tegenwoordig de heer P. T. Hilhorst, secretaris Bijenteelt van het Landbouwschap, de heren T. Piek en Beetsma, wetenschappelijk medewerkers van prof. de Wilde, dr. Jolink van de gezondheidsdienst voor dieren in de prov. Utrecht en de heren J. v. Aarst en A. Laban van het rijksbijenteeltonderzoek.

14e JAARVERGADERING BUNNIK/HOUTEN E.O.

Op de 14e jaarvergadering van afd. Bunnik/Houten e.o. was een goede plaats ingeruimd voor de voordrachtskunstenaar E. de Klerk uit Zeist. Meer dan anderhalf uur wist de heer de Klerk de aanwezigen te boeien met zijn voordrachten uit boeken van Merijntje Gijzen van A. M. de Jong. De sfeer van deze boeken, het vertrouwen Brabantse landschap met zijn bewoners, sprak de imkers wel aan.

Tijdens het huishoudelijk gedeelte van de vergadering werden de jaarstukken uitgebracht. Het beheer der financiën, zo'n f 15.000,—, werd goedgekeurd. De heer A. N. Witjes bracht verslag uit van het depot. Dit jaar was er voor ongeveer f 700,— verkocht tegen f 1.700,— in 1960. Gedeeltelijk is dit te wijten aan het slechte honingjaar en aan het feit, dat er in omliggende afdelingen depots zijn opgericht.

De bestuursleden J. Bötzel, Cothen, H. de Kruyf, Houten en mej. M. Meems, Bunnik werden allen herkozen.

Gunstig waren de mededelingen van de voorzitter, dat er in het nieuwe geprojecteerde park langs de Kromme Rijn in Bunnik een openbare bijenstand zal komen, terwijl de gemeente een gewillig oor heeft voor het aanplanten van honing- en stuifmeelgevend gewassen. Alsof dit nog niet genoeg was werden er aan de leden, als speciale attractie, gratis wilgestekken uitgereikt, beschikbaar gesteld door de Stichtse Fruittuin uit Werkhoven en afkomstig van de St. Ambrosiushoeve. Op deze manier kunnen de leden thuis helpen de bijenweide, vooral in het voorjaar, te verbeteren. De komkommerperikelen in Vleuten kwamen uitvoerig aan de orde, de bijenverhuur aan fruittelers, cursussen, voorjaarsbijenmarkt Driebergen en het reizen. Voor het koolzaad bestond niet veel belangstelling. C. PATER Jzn.

AFD. HOOG-ZUTHEM

Viering 50-jarig bestaan

Op 10 januari kwamen de leden en hun dames bijeen om het 50-jarig bestaan der afdeling te vieren. Voorzitter, de heer A. Dijkman, heette het hoofdbestuurslid Frens en de heer Seuniga in het bijzonder welkom. De heer Frens bood de afdeling de verenigingsmedaille aan en spelde de heren F. Ruitenbergh, de voorzitter A. Dijkman en de secretaris J. Westhoff, de eremedaille der vereniging op de borst, ze waren resp. 50 jaar lid en 25 jaar bestuurslid. Namens de afdeling kregen de heren een ballpoint en hun dames bloemen aangeboden. De heer Willems vertoende dia's en mej. Jonkman bood eigengebakken honingkoek aan, die verloot werd ten bate van de afdelingskas. Daarna was men nog geruime tijd gezellig bijeen.

AFD. EINDHOVEN

Op 12 maart hield onze afdeling haar jaarvergadering, de eerste na vele jaren, om zodoende weer eens wat meer leven in de afdeling Eindhoven te blazen.

Als voorzitter werd gekozen de heer Barel, als secretaris ondergetekende en als penningmeester de heer v. d. Looij. De contributie voor 1962 werd vastgesteld op f 7,50 per lid en f 3,— per jeugdlid.

De afgevaardigde ter algemene vergadering kreeg opdracht voor het voorstel Doetinchem te stemmen. Besloten werd tot het houden van een propaganda-avond teneinde de bijenteelt meer in de belangstelling te brengen, vooral van de jeugd. Deze avond zal half april worden gehouden.

Verder zullen de leden steun geven aan de jeugleden door het beschikbaar stellen van zesraamsvolkjes en door ze bij de behandeling hiervan behulpzaam te zijn.

Na de rondvraag sloot de voorzitter deze voor de afdeling belangrijke en vruchtbare avond. A. BRANS, secr.

AFD. APeldoorn

Onze vergaderingen hebben tot heden uiteraard in de sfeer van de theoretische imkerij gestaan. Ter afsluiting van het seizoen had het bestuur gemeend hiervan eens te moeten afwijken en het meer in het aanverwante te moeten zoeken, nl. in bloemen en tuinen, wat toch indirect met onze imkerij verband houdt. Te dien einde was voor het houden van een lezing met dia's en de vertoning van enige films uitgenodigd, de heer A. Stein, hoofd-assistent te kl. van de Rijkstuinbouwvoorlichtingsdienst te Apeldoorn. Dat het bestuur hiermede een goede greep had gedaan bleek wel uit de grote opkomst van leden en vele dames die aan de uitnodiging tot bijwoning van deze vergadering

op 8 maart jl. gevolg hadden gegeven. In zijn openingswoord heette onze voorzitter, de heer C. W. F. Jansonijs de aanwezigen welkom en wel speciaal de spreker van deze avond, alsmede de pers en het bestuur van onze zusterafdeling Ugcchelen. Na afhandeling der gebruikelijke agendapunten, waarbij de voorzitter nog speciaal de aandacht vroeg voor de koninginnetjeit onder leiding van de heren Japin en Noordermeer, wijdde hij woorden van hulde aan onze 80-jarige collega imker, de heer G. J. Leerink, die in zijn meer dan 50-jarig lidmaatschap onze vereniging zich verdienstelijk heeft gemaakt zowel in de afdeling Deventer als Apeldoorn, die niet alleen met raad maar ook met de daad waar nodig hulp verleende en dit ook thans nog met volle energie doet. Ook namens de aanwezigen wenste de voorzitter de heer Leerink geluk met zijn 80e verjaardag en sprak de hoop uit dat de jarige nog vele jaren voor zijn familiekring gespaard moge blijven en ook in ons midden moge vertoeven, waarop een hartelijk

applaus van de aanwezigen volgde. Na een korte pauze kwam dan de lezing van de heer Stein, die ons van een ware bloemenweelde in dia's en films liet genieten, eveneens van prachtig aangelegde tuinen zoals het moet zijn en van tuinen zoals het niet moet zijn. Al met al een leerzaam onderwerp waarvan de aanwezigen ten volle hebben genoten.

In een slotwoord dankte de voorzitter, de heer Stein voor deze zeer geslaagde avond en constateerde verder dat het afgelopen winterseizoen, waarin 6 vergaderingen werden gehouden, ons veel leerzams op het gebied der imkerij heeft gebracht. Vooral de grote opkomst op deze vergaderingen werd zeer op prijs gesteld en dit noemde de voorzitter een stimulans voor het bestuur om op de ingeslagen weg voort te gaan en zijn beste krachten te wijden aan de bloei van onze vereniging. En thans op tot praktisch imkeren met de hoop voor u allen op een gunstig honingjaar en een tot weerzien in het najaar, waarmede de

voorzitter deze vergadering te ongeveer elf uur sloot. Hx.

AFD. OBBICTH

Op 9 maart hield de heer van Leuken uit Beek en Donk een leerzame lezing over de mijtziekte, de Proefbijenstand Ambrosiushoeve en verder werden nog dia's vertoond over drachtplanten. Er is nog eens van gedachten gewisseld over de benarde positie, waarin de imkers in Zuid-Limburg verkeren, denk maar eens aan het reisverbod en de afkalfing van de Maasoevers, enz. Laat in de avond sloot de voorzitter de vergadering die naar ieders tevredenheid verliep.

J. WILLEMS, secr.

BIJENMARKTEN

13 april: Emmen, Eierhal
13 april: Dordrecht, Bevestigingsplein
14 april: Zenderen, café Schulte, 10 uur.
14 april: Driebergen
17 april: Purmerend, 10 uur, Veilingsterrein.
24 april: Beilen, hotel Koopman.

Bijenmarkt te Purmerend

OP DINSDAG 17 APRIL
VAN 10 - 12 UUR

op het TERREIN VAN DE AFSLAG-
VERENIGING B. P. en O., Burg. Kooi-
mansweg 1.

Onderstaand laten wij een kleine groep artikelen volgen uit onze nieuwe prijs-courant 1962 die zeer rijk geïllustreerd is met ruim 50 afbeeldingen. De kwaliteit der artikelen zijn van de beste en de prijzen zijn door eigen import zo laag mogelijk gesteld.

Simplex-kast met dubbele broedkammer, compleet met ramen ..	f 43,—
Simplex-kast met broed- en honingkammer, compleet met ramen ..	„ 42,—
Broedramen , simplex, met spleet, per 10 stuks ..	„ 2,30
Honingramen , simplex, met spleet, per 10 stuks ..	„ 2,25
Bijenkap , ruim model ..	„ 4,40
Dathepijp met houtmantel ..	„ 8,25
Beroker „Vulkaan” automatisch ..	„ 20,75
Bijenveger , groot model ..	„ 1,40
Raampje grijper , het beste wat er op dit gebied is te krijgen ..	„ 2,75
Kunstraat , br.k.m. per kg ..	„ 6,75
Kunstraat , h.k.m. per kg ..	„ 6,75
Kunstraat , h.k.m. extra dun per kg ..	„ 7,25

Verder potten, bussen, korven, slingers, enz. enz. Vraagt onze nieuwe prijs-courant die u op aanvraag gratis wordt toegesonden. Evenals vorige jaren komen wij ook nu weer op de diverse bijenmarkten.

BIJENSTAND

H. T. van Dam & Zn.

JUBBEGA (Fr.) - TEL. 0 5165 - 382

SPEURBIJTJES

TE KOOP: **prima bijenvolken** in simplexkasten, in korven en op 6 ramen. Zesraamskastjes met ramen, nieuw f 5,—. Simplexkasten origineel, en korven, uitgeb. ramen, roosters, brokers, raampjes, observatiekast, enz. Alles onder volle garantie. Adres van ouds bekend. H. BRULLEMAN, Zandpad 42 a, Breukelen. Tel. 0 3462-303.

TE KOOP: **15 enkelwandige simplexkasten** met ramen à f 5,— per stuk, en gevraagd 1 kast met bijen, moet beslist zuiver ras Carnica zijn. D. W. Kuenen, Barlo 114, Aalten.

AANGEBODEN: **2 bevolkte simplexkasten, 2 onbevolkte zesramers, observatiekast, roosters, voerramen, reserveramen, ander gereedschap, boeken, ingebonden Groentjes.** J. W. VAN SPELDE, A. van Leeuwenlaan 34, Sassenheim.

De afdeling Enschede heeft van haar bijenstand „Het Wageler” nog **enige op Schiermonnikoog bevruchte koninginnen** af te geven, f 20,— per stuk. Levertijd na half juni. Broekheurnerstraat 126, Enschede.

GEVRAAGD: **heidehoning.** Brieven met opgave van kwantum en prijs en monster aan: Atze Dijkstra, Imker, Appelscha (Fr.).

KRAINERS, eerste gecontroleerde nateelt Schiermonnikoog, in gebruikte simplexkasten à f 40,—. H. Koster, Zuidzijperweg 56, Wieringerwaard.

GEBRUIKTE KASTEN, in goede staat 10-raams bijenkasten model simplex, dubbelwandig à f 12,50; 6-raams met voederrand en voederglas à f 5,—. Joh. M. Ydo, Jasmijnstraat 59, Den Haag.

TE KOOP: **enige volken in 6-raams kastjes.** P. de Vries Pzn., F 53, Dirckshorn (N.-H.).

AANGEBODEN: **partij bevolkte bijenkasten**, uitgebouwd honingkamerramen f 0,40 per stuk. B. C. Jongejans, Burg. Prinslaan 45, Ede. Tel. 0 8380-9303.

TE KOOP GEVRAAGD: **ruwe bijenwas** à f 1,20 per kg. H. Brulleman, Zandpad 42 a, Breukelen. Telefoon 0 3462-303.

W. v. 't Land - Koopt à contant, tegen hoogste prijzen: **ruwe was en ruwe honing.** Tevens verkrijgbaar alle imkersartikelen. Honingzemerij, tel. 2607, Barneveld.

TE KOOP: **3 goed bevolkte simplexkasten; 3 lege kasten**, tegen elk aannemelijk bod. A. J. Tuyt, Wognumerstraat 21, Amsterdam-Noord.

TE KOOP: **buitenlandse tijdschriften over bijenteelt**, 100 jaargangen 1900-1940, incompleet, van de meeste jaarg. ontbreken slechts enkele nummers, voor f 50,— af hier. „De Pract Imker”, jaargangen 1913-1930, compleet à f 1,— per jrg. Beils Bijenpark, Burg. Weertsstraat 134, Arnhem.

TE KOOP: **15 kasten en 4 nieuwe ronde korven**, alles bevolkt, slinger, partij suiker, gereedschap. Te bevragen bij Den Otter. IJweg 1746, Nieuw-Vennep.

TE KOOP GEVRAAGD: **1 gebruikte observatiekast.** E. J. Oosterbaan, Eenhoornstraat 3, Voorburg. Tel. 0 70-779058.

GEVRAAGD: alle soorten **bijenhoning, ruwe en zuivere bijenwas.** Propolis. Honing- & Waszemerij, annex Chemische & Kaarsenindustrie „Arkadia”, Lochem, tel. 0 6730-1827.